

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 12

"Keleivis" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., KOVO (MARCH) 21, 1951

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atakiro Numerio
Kaina 7 Centai

46 METAI

Jungt. Tautos Tirs Prievartos Darbų Stovyklas Rusijoje

Penkių Asmenų Komisija Rinks Medžiagą Apie Vergų Darbą; Nuo 10 iki 15 Milijonų Vergų Dirba Rusijos Stovyklose; Bolševizmo Ukis Remiasi Vergų Darbu; Maskva Protestuoja Prieš Jungtinių Tautų Tarimą

Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė taryba dabar posėdžiauja Santiago mieste, Čili respublikoje. Šį pirmadienį, po ilgų ginčų, ta taryba nutarė padaryti vergų darbo tyrinėjimą pasaulyje ir ypač taryba turėjo galvoje vergų darbą Sovietų Rusijoje, kur, pagal patikimus pranešimus, nuo 10 iki 15 milijonų žmonių dirba vergų darbais milžiniškose koncentracijos stovyklose. Vergų tarpe yra labai daug, gal net šimtai tukstančių lietuvių, išvežtų iš Lietuvos į prievartos darbus plačios Rusijos įvairiose užkampiuose.

Nutarimas daryti tyrinėjimą yra padarytas 15 balsų prieš 3. Prieš vergijos tyrinėjimą balsavo Sovietų Rusijos, Lenkijos ir Čechoslovakijos atstovai. Sovietų Rusijos atstovas net protestavo prieš tokį tyrinėjimą. Rusija bijo, kad tyrinėjimas nepažeidytų pasaulio mūsų laikų didžiosios gėdos, kaip Rusijos milijonai žmonių yra verčiami dirbti vergų darbais baisiai sunkiose, stačiai nežmoniškose sąlygose. Rusija bijo, kad pasaulis nesužinotų, jog Rusijos "socialistinis" ukis remiasi milijonų vergų prievartos darbu. Atrodo, kad Sovietų Rusija neįsileis Jungtinių Tautų komisijos, kuriai bus pavesta tyrinėti vergų darbą. Bet komisija ir taip turės progos tyrinėti vergiją Rusijoje, nes dabar yra daug gyvų liudininkų ir yra surinkta galybė dokumentų apie vergų darbą Rusijoje. Ypač darbininkškos organizacijos turi surinkusias galybės įrodymų apie vergiją bolševikiškoj Rusijoje.

Darbininkškos organizacijos jau nuo 1949 metų reikalauja daryti vergų darbo tyrinėjimą Sovietų Rusijoje. Bet didžiosios valstybės nedrįso to klausimo kelti, nenorėdamos erzinti Maskvos diktatorius. Dabar Amerika, Anglija ir kitos valstybės nutarė daryti tokį tyrinėjimą. Komisija iš penkių asmenų bus paskirta JT generalinio sekretoriaus Trygve Lie ir JT Darbo Organizacijos (International Labor Office) pirmininko David Morse.

Pašto vadovybė praneša, kad po kovo 31 d. visose pašto įstaigose sulaukoma "postal notes" pardavinėjimą. Tai daroma todėl, kad po liepos 1 d. įvedamos naujos "money order" ba pasirašiusiose šalyse bus vienos įstaigos vadovybėje.

Raketierių "Vadai" Traukiami Teisman

Senato komisija kriminalizmui tyrinėti nutarė prašyti, kad senatas nutartų patraukti teismo atsakomybėn didžiuosius New Yorko raketierius, Frank Costello, Joe Adonis ir Frank Erickson, už atsisakymą duoti senato komisijai aiškius ir išsamius atsakymus į komisijos klausimus.

Visi didieji raketieriai, komisijos apklausinėjami, išsiskukinėjo ar stačiai atsisakė į kai kuriuos klausimus atsakyti. Raketierių vadams gresia nemažos pabaudos už kongreso paniekinimą, o, be to, izdo dininkai dabar atsidėję tyrinėja tų raketierių mokesčių deklaracijas ir ieško progos patraukti juos į teismą už izdo apgaulinėjimą.

Pasakoja Apie Gengsterių Teismus

Buvęs New Yorko majoras, o dabar ambasadorius Meksikoje, W. O'Dwyer, šį pirmadienį liudijo senato komisijoj kriminalizmui tyrinėti ir sakė, kad kriminalinis "pogrindis" turi savo "teismus" ir savo budelius, kurie "teismų" sprendimus revoliucijai įvykdo. Gengsterių "teismai" pripažįsta tik vieną bausmę, sako W. O'Dwyer—mirtį.

Buvęs New Yorko majoras kadaise buvo prokuroru ir pagarsėjo tuo, kad kaltino gengsterių organizaciją, "Murder, Inc." Senato komisijai O'Dwyer papasakojo apie gengsterių organizaciją ir apie Frank Costello vaidmenį raketierių tarpe. Bet ypatingų paslapčių komisija iš W. O'Dwyer neįgirdo. Komisija dar apklausinėja ir F. Costello.

'SCHUMANO PLANAS' JAU SUTARTAS

Ilgai užsitęsusių derybų dėl sujungimo Vakarų Europos (Prancūzijos, Vokietijos, Belgijos, Liuksemburgo ir Olandijos) plieno ir anglies gamybos po viena tarptautine vadovybe, praėjus savaitę pasibaigė. Susitarimas padarytas ir po sutartimi valstybių atstovai padėjo savo parašus. Dabar tą vadinamą "Schumano planą" dar turės apsvaistinti atskirų šalių parlamentai ir, jeigu jis visur bus priimtas, plieno ir anglies gamybos "money order" ba pasirašiusiose šalyse bus vienos įstaigos vadovybėje.

Korejoj transporto orlaiviai, C-119, atlieka ugdinį darbą pristatydami tronto priešakyje ir kartais apsupiems mūsų kareiviams maistą, amuniciją ir kitus reikmenis. Vaizde matyti, kaip orlaivis išmeta su parašiais įvairias atsargas kareiviams apačioje.

"La Prensa" Dar Nepavogta

Argentinos kongresas paskyrė komisiją, kuriai pavesta "tyrinėti" dienraščio "La Prensa" finansus, leidimo sąlygas, informacijų šaltinius ir tt. Dienraštis nuo šių metų sausio 26 d. yra užsmaugtas, jis negali išeiti dėl boikoto fašistinės laikraščių pardavėjų unijos, kuri, su Perono vyriausybės laiminimu atsisakė leisti laikraštį pardavinėti. Buvo laukiama, kad peronistinis kongresas dienraštį konfiskuotų, bet, matomai, dėl gausių protestų visame pasaulyje, Perono režimas dienraščio pavogimą atidėjo vėlesniam laikui, o šiuo tarpu nutarė jį tik "tyrinėti." Bet dienraštis vis dar neišeina.

MASINIAI ŽUDYMAI VISOJE KINIOJE

Iš Hong Kongo praneša, kad visoj Kinijoje eina masinės itariamųjų žmonių ekzekucijos, šaudomi itariamieji komunistinio režimo priešrininkai. Daugely miestų perpildyti kalėjimais buvo patušinti masiniais žudymais. Kinų nacionalistų vyriausybė sako, kad jau ne mažiau 3 milijonų kinų esą žuvę nuo bolševikiškų budelių kulipkų.

Prancūzijos prezidentas, Vincent Auriol, šį antradienį išplaukia iš Prancūzijos į Ameriką ir Kanadą, kur jis lankysis 11 dienų. Svečias pasakys čia ir Kanadoje apie 30 prakalbų. Su juo vyksta jo žmona ir 29 palydovai.

Linkime Musų Skaitytojams, Bendradarbiams, Platintojams ir Visiems Remėjams Linksmų Pavasario Švenčių.

"Keleivis" Stabas.

Graikija, Turkija ir Atlanto Sąjunga?

Iš Washingtono praneša, kad Amerikos vyriausybė linksta įtraukti Graikiją ir Turkiją į Atlanto Gynimosi Sąjungą, kad užkurtus kelią Maskvai pulti tuos kraštus. Jau ir dabar Atlanto Pakto šalių kariškas pasirušimas daromas pasitariant su Turkija ir Graikija, kurios abi dvi gauna Amerikos karišką ir ukišką paramą.

Iš Graikijos ir Turkijos ir Graikijos ir Atlanto Gynimosi Sąjungą užkurtus kelią rusams veržtis į pietus, o jei rusai apsispręstų tas šalis pulti, tai jie žinotų, kad tuo savo žygiu sukeltų tretį pasaulinį karą.

"NACIONALIZUOJA" SUEZO KANALĄ

Pagal Egipto spaudos pranešimą to krašto parlamentas tuoj pradės svarstyti įstatymą apie nacionalizavimą Suezio kanalo, kuris priklauso tarptautinei kompanijai. Pagal sutartį kanalas tik 1969 metais bus perleistas Egiptui.

ANGLAI GAMINASI ATOMINES BOMBAS

Iš Anglijos praneša, kad anglų atominės dirbtuvės jau pradėjusios gaminti atomines bombas ir Anglija prašiusi Ameriką leisti atominių bombų bandymą daryti Nevadoje, kur neseniai buvo bandomos amerikoniškos atominės bombos. Sako, veikiausiai per metus juos vyksta jo žmona ir 29 palydovai.

Popiežius Iškeikė Prahos Režimą

Iš Vatikano praneša, kad "šventosios konsistorijos kongregacija," kurios priekakyje stovi Romos popiežius, iškeikė tuos Čechoslovakijos bolševikų režimo pareigūnus, kurie ištrėmė arkivyskupą Dr. Josef Beraną iš Prahos, ir kartu iškeikė visus tuos, kurie prisidėjo ar prisidės prie patraukimo arkivyskupo į viešąją teismą.

Iškeiktųjų ar ekskomunikuotųjų skaičių įeina visi Prahos vyriausybės nariai, įskaitant ir prezidentą K. Gottwaldą, kuriam arkivyskupas Beran prieš 3 metus davė palaiminimą, kada po bolševikiško perversmo Gottwaldas pagrobė valdžią Čechoslovakijoje.

NEBUK KVAILAS, GERK ŠNAPSĄ!

Du Detroito gydytojai skelbia, kad jie suradę, jog žmogus yra sveika gerti žmonėms po 40 metų amžiaus. Jie sako, jog tas yra "kvailys, kuris po 40 metų amžiaus negeria." Jie pataria gerti iki trijų uncijų "viskės" per dieną. Tie girtuoklių "geradarai" daktarai yra Dr. Harry E. Ungeleris ir Dr. Frederick A. Swartz. Tie daktarai sako, kad kvailas yra, kas geria šnapsą prieš 40 metų amžiaus ir kvailas, kuris negeria po 40 metų.

IŠVARDIJIO ŠEŠIUS GENGSTERIŲ ČYFUS

W. O'Dwyer, Amerikos ambasadorius Meksikai, liudydamas New Yorko apie kriminalinį pogrindį, išvardijo šešius gengsterių vadus. Tie gengsterių bosai buvo ar esą: Joe Adonis, Willie Moretti, Abner Zwillman, Bugsy Siegal (nušautas), Charles "Lucy" Luciano (išdeportuotas į Italiją) ir Meyer Lansky.

Bolševikų Jėgos Korejoj Pabėgo Už 38-tos Paralelės

Jungtinių Tautų Jėgos Prisiartino prie Paralelės; Seoul, Korejos Sostinė, Paimta, bet Griuvėsiuose; Žmonės Įkūrė Nepabaigiami "Išvadavimai"; Kalbama Apie Karo Pailiubas, Bet Laukiama Bolševikų Puolimo

Nori Nacionalizuoti Svetimą Alięj

Irano nacionalistai iškėlė reikalavimą, kad Irano vyriausybė paimtų savo žinion Bahrein salą ir nacionalizuotų tos salos aliejaus gamybą, kuri per metus siekia pusantro milijono tonų. Bahrein sala yra nepriklausoma arabų valstybėlė Persijos įlankoje Anglijos globoje. Tos valstybėlės aliejų eksploatuoja amerikiečių kompanija. Irano nacionalistų pasiūlymas nacionalizuoti aliejų, kuris nepriklauso Iranui, skaitoma politine demonstracija prieš "Vakarų," kad išgavus geresnes sąlygas derybose su Anglija dėl atlyginimo Iranui už ten iškasamą aliejų.

4 Didieji Paryžiuje "Drapstosi Purvais"

Keturių didžiųjų užsienių reikalų ministerių atstovai Paryžiuje jau trečia savaitę "tariasi" apie keturių didžiųjų ministerių konferencijos darbotvarkę. Jie kalbės apie viską, kelia aiškinti kiti visokius tikrus ir tariamus prasikaltimus, bet darbų tvarkos sutarti vis dar negali. Spauda praneša, kad didžiųjų atstovai užsiima diplomatinio mėtymu purvais.

Šios savaitės pradžioje Maskvos atstovas Gromyko iškėlė daug kaltinimų prieš Ameriką ir Angliją, o Vakarų valstybių atstovai kalbėjo apie bolševikų agresijas ir nesilaikymą susitarimais.

Galimas daiktas, kad Maskvos atstovas, po ilgo išsipludimo, sutiks priimti didžiųjų konferencijos darbų tvarką ir tokia konferencija įvyks. Bet Gromyko tai padarysi, jei iš viso padarys, tik paskutinę valandą, kada Maskva manys, jog jis jau užtenkamai išsipludo.

ALBANIJOS RIAUSĖS, KARO STOVIS

Bolševikų valdomoj Albanijoje kilo neramumai. Vyriausybė paskelbė karą stovį ir areštuoja daug žmonių už riaušių kėlimą. Svarbiausioji riaušių priežastis yra maisto trūkumas ir atdus. Tie gengsterių bosai buvo ar esą: Joe Adonis, Willie Moretti, Abner Zwillman, Bugsy Siegal (nušautas), Charles "Lucy" Luciano (išdeportuotas į Italiją) ir Meyer Lansky.

Jungtinių Tautų jėgos Korejoj visai prisiartino prie nelemtosios 38-sios paralelės. Penkios stiprios kolonos su artilerija ir sunkiaisiais ginklais atsargiai eina pirmyn, bet kiek arti priėjo prie "paralelės," pranešimai nesako. Bolševikai pabėgo už paralelės ir apėjo savo stipriausią bazę centraliniame fronte, Chunchon mieste, 8 mylios nuo paralelės.

Praeitą penktadienį JT jėgos ėjo į Korejos sostinę Seulą. Gyventojai, kurių ten iš pusantro milijono beliko vos 200,000, rodo didelį nuovargį, jiems jau pakyrėjo nuolatiniai "išvadavimai," jų miestas išdaugytas ir visas griuvėsiuose. Seoulas keturius kartus ėjo iš rankų į rankas ir labai nukentėjo.

Jungtinėse Tautose, prisiartinus sąjungininkams prie 38-sios paralelės, vėl kalbama apie karo pailiubas, bet Jungtinių Tautų karo vadai Korejoj neatsideda tomis kalbomis, jie laukia ir ruošiasi pasitikti galimą naują bolševikų puolimą. JT karo aviacija be palovos daug kinų bolševikų kariuomenę, bet didesniųjų mūsų siuo tarpu nėra. Manoma, kad kinų komunistai, gelbėdami savo apdaugytą "veidą," dar kartą bandys išvaryti Jungtinių Tautų jėgas iš Korejos ir tik gavę dar kartą skaudžiai lupti, pasidarys taikingesni ir norės kalbėti apie karo pailiubas.

VĖL KALBAMA APIE PALIAUBAS KOREJOJ

Jungtinių Tautų organizacijos generalinis sekretorius Trygve Lie pradėjo aiškintis su diplomatiniais atstovais, ar neatėjo laikas Korejoj kalbėti iš naujo apie karo pailiubas, kai dabar JT jėgos prisiartino prie 38-sios paralelės. Kol kas Kinijos komunistai dar nerodo jokio noro kalbėti apie pailiubas ir duoti Korejos tautai visišką nepriklausomybę bei leisti Korejai laisvai tvarkytis.

FRANK COSTELLO VĖL "GALI KALBĖTI"

Raketierių didžiūnas Frank Costello šį pirmadienį vėl liudijo senato komisijoj kriminalizmui tyrinėti ir pasisakė, kad jis nesąs "politikierius," bet turį įtakos į politikierius, tik pats nežinąs kodėl.

APŽVALGA

KOL KAS TIK "PROVIZORINIS"

ELTOS biuletenis (Nr. 5) praneša, kad "turime provizorinį prezidentą." Tai esąs nuo seniau mums žinomas ir girdėtas tulas Tautinis. Tas pats Tautinis save dar ir M. Gintautu vadina. Tas "provizorinis," anot ELTOS, turi jo paties skirtą atstovą Pietų Amerikai.

Atstovo pavardė P. Sacikauskas. Tas ponas, "provizorinio prezidento" pavestas, vietinėje svetimkalbėje spaudoje esąs išdergęs lietuvių laisvės sąjūdžiui vadovaujančias organizacijas. Visą tai aprašyti būtų gana ilga istorija, kol kas įsitikinkime, kad "provizorinių vadų" pasivadėnimus.

Vis tik įdomu, kas gi tas "provizorinis Lietuvos prezidentas" būtų? Pasirodo, kad tai senas pažįstamas p. J. Gabrys, tikra pavardė Paršaitis, kuris pirmojo karo metu, kai lietuvių tauta ryžosi numesti svetimą jungą, "vadavo" karštai Lietuvą markizo De Garliava vardu prisidengęs. Ir sugebėk tu man! Palei Garliavą gimęs ir augęs paprastas lietuviukas ėmė ir pasidaryti "markizu iš Garliavos" (De Garliava). Čia... arba galvoj negerai būta, arba per daug joje košės turėta. Gabių turime vyrų!

Ta pati ELTA dar papildomai praneša, kad kur tai yra susidariusi vadinamoji "rezistencinė santarvė." Ir šitoji "santarvė" žada Lietuvą vaduoti. Anot ELTOS, Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui esanti tos "santarvės" sudėtis žinoma, žinoma esą kas pirmon eilėnį ir tuos busimus "vadus" taikosi. Gaila, kad tokie svarbūs dalykai slepiami. Bet visuomenė jautri, ji ir tai kas neskelbiama žino.

Su "vadais" mums sekasi. Stalinas įsipiršo ne tik "vadui" ant lietuvių kuprų, bet ir "tėvu ir mokytoju" jau tapo, o Hitleris su lietuviškų tautiškų "nacių" pagalba irgi žadėjo mus suvaldyti. Turime savų bolševų ir savų nacių. O savių kai pradeda savus "vadus" perėti, tai ir galo jiems nesimato.

Visokie šios ir kitokios rusiškos "vadai," kai lietuvių tauta tikrai vaduosis iš nevalios, be abejonės, turės gauti per kepurę ir priimti paskutinį iš jos palaiminimą, tada "vadų" ir rezistencinių prezidentų gadinė bus baigta.

TAIP SENIAU "VADŲ" GADYNĖJE DEJOSI

Nesenai lietuviškoje spaudoje kilo ginčų dėl prof. V. Krėvės-Mickevičiaus rašinio apie tai, kaip profesorius sekėsi Lietuvos ministerių pirmininku būti tuo pereinamuoju metu, kada Maskva jau buvo prasižijusi savo iltis, kad jomis užčiauptų mūsų krašto laisvę ir jo nepriklausomybę. Tai buvo tuo metu, kada Lietuvos "vadas" jau buvo į saugią vietą pasprukęs.

A. Smetonos laikais Kaune veikė Sovietų Rusijos Kulturai Pažinti Draugija, kurios pirmininku tulą laiką buvo V. Krėvė-Mickevičius. — Taigi dabar Krėvė

prikišama, kad jis budamas tos draugijos pirmininku "nuolatos palaikęs ryšius su vyriausiu sovietų šnipu Pozdniakovu, Molockovu."

Atsikirsdamas šiam priekaištui Krėvė-Mickevičius savo atvirame laiške jį apšmeižusiam "Laisvosios Lietuvos" laikraštui (žr. "Naujienų" Nr. 58) rašo:

"Aš nemanau... polemizuoti, tik prašau tamstą paskelbti artimiausiame jūsų laikraščio numery šiuos mano paaiškinimus: 'Rusijos Sovietų Kulturai Pažinti Draugija' buvo oficiozinė ir įkurta tuometinio Lietuvos užsienio reikalų ministerio pono Lozoraičio iniciatyva. Į užsienio reikalų ministeriją buvome iškviešti aš, prof. M. Biržiška, prof. Lašas ir kiti. Visų, kurie buvo drauge su mumis pakviesti, šiandien nepamenu. Ministeris p. Lozoraitis pasiūlė susirinkusiems tą draugiją įsteigti, nes nepatogu, kad Lietuvoje dar nėra, kai visuose kituose kraštuose, tame skaičiuje ir Baltijos valstybėse, panašios draugijos jau senai yra įsikurios. Panaši draugija yra reikalinga geresniems santykiams su Sovietais palaikyti. 'Ponas ministeris Lozoraitis čia pat pareiškė, kad visos išlaidos, su draugijos veikla susijusios, busiančios visuomet Lietuvos užsienio reikalų ministerijos padengiamos.'"

Kad palaikyti gerus su Stalino režimu santykius, lietuviški "vadai" buvo įkūrę minėtąją draugiją ir išdė lėšomis ją laikė, iš jos narių paskui išsiritę daug talentingų bolševikams. Anot Krėvės-Mickevičiaus:

"Draugijos nariais įsirašė, beveik išimtinai, valdininkai, mokytojai, profesoriai ir žurnalistas, tame skaičiuje buvo ir oficiozų bendradarbiai."

Grazi ir dėmesio verta istorijėlė. Lietuvos politinės partijos, stovėjusios ant Lietuvos nepriklausomybės ir demokratijos pamato, buvo aklinau uždarytos ir uždraustos, darbininkų organizacijos be jokios laisvės užamos, lietuviškoji spauda griežtai cenzuruojama, o Maskvos "Izvestijos" laisvai buvo parduavinėjamos Kauno ir kitų Lietuvos miestų gatvėse, kad pačiam "tėvu ir mokytoju" paruoštą kelią į Lietuvą.

BIMBINIS
"SOCIALIZMAS"

"Laisvėje" (Nr. 43) A. Bimba ir vėl provija savo štukas, jis ten rašo:

"Demokratiniai socialistai valdo Angliją. Kiek ten to 'demokratinio socializmo'? Nė su monarchija, nė su karalium dar neapsidirbta."

A. Bimbos "socializmas," tai Rusijoj bolševikų valdžios įkurtoji speciali įstaiga, kuri pagal planą skerdžia, tremia, naikina, žudo ir tt. O čia toj Anglijoj, kaip tyčia, per šešis Anglijos darbininkų valdžios valdymo metus nieks neišstremtas ir nenužudytas, ir karalius dar laisvas vazojasi. Toks socializmas Bimbą stačiai į pasiutimą įvaro. Arba, anot A. Bimbos,

"per ištisą savaitę gali gauti nusipirkti tik šešias uncijas mėsos."

O "socialistinė" Rusijoj kolchozininkas gauna 4 svarus grūdų ir šiek išsišiepęs, kad nori.

UKRAINIEČIŲ VADAS

Mykola Lebed, vienas iš ukrainiečių vadų, kurie vadovauja kovai prieš Maskvos bolševizmą. Šitas vadas suorganizavęs platinimą nelegališkų atsiskaitimų Ukrainoj prieš rusišką okupaciją ir bolševikišką diktatūrą.

Barcelonos Streikas

Kovo 12 d. didžiąjame Ispanijos mieste, Katalonijos sostinėje Barcelonoj, 250,000 darbininkų metė darbą dirbtuvėse ir išėjo į gatves protestuoti prieš skurdą, prieš gyvenimo brangumą ir prieš fašistinės diktatūros plėšrumą. Generalinis streikas vienai dienai buvo suparalizavęs visą didmiesčio gyvenimą. Suštojo dirbtuvės, krautuvės užsadarė, susisiektas apmirė, o minios žmonių šturmo miesto valdybą. Pagal oficialią pranešimą, trys žmonės žuvo nuo policininkų kulipkų. Policija giriasi padariusi apie 300 areštų. Kiek buvo sužeistų, policija neskelbia.

Po Barcelonos streiko sekamą dieną visoj Katalonijoje darbininkai metė darbą ir išėjo į vienos dienos protesto streiką. Visos policijos, falangistų ir diktatūros šnipų pastangos sulauktyti darbininkus nuo streiko nuėjo niekais.

Plačiai nuskambėjo Barcelonos darbininkų protestas. Madrido diktatura, kaip tik išgirdo apie Barcelonos įvykius, tuoj pradėjo siųsti į Barceloną orlaiviais ir specialiniais traukiniais policiją, nacionalinę gvardiją, kareivius ir galybes šnipų. Penki karo laivai tuoj pat atplaukė į Barcelonos uostą ir išlaipino jurų pėstininkus. Šautuvais ginkluoti policijos patruliai saugo miestą ant kiekvieno gatvės kampo, o šnipai ir politinė policija daro oblavas, krato įtariamuosius ir daugybę žmonių kiša į kalėjimus. Madrido diktatoriai įsakė darbdaviams nemokėti darbininkams už streiko laiką, o kas nepaaklausys šito įsakymo, tam gresia didelė pabauda. Fašistinės unijos davė įsakymą darbdaviams atleisti iš darbo streiko vadus ir "kurstytojus." Į darbininkų protestą fašistinė diktatura atsakė naujais žiaurumais ir pabaudomis.

Labai įdomiai skamba Madrido diktatūros pasiaiškinimas dėl Barcelonos streiko. Franko režimas sako, kad "bolševikiški agitatoriai" sukurstė Barcelonos streiką, nors tas pats režimas giriasi "apsidirbęs" su bolševizmu. Žinoma, streiką sukurstė ne kokie ten agitatoriai, bet fašistinės diktatūros plėšrumas ir nesvietiškas skurdas, kurs viešpatauja generolų ir kardinolų jodomoj Ispanijoje. Fašistinė diktatura, po 12 metų viešpatavimo, kraštą taip nususiū, įstumė darbo žmones į tokį skurdą, kad ir griežčiausios represijos nebepajėgia užsmaugti minių bruzdėjimą.

Barcelonos įvykiai parodė visam pasauliui, kad fašistinė Ispanijos diktatura negali būti joks demokratinių sąjungininkas kovoje prieš bolševikišką imperalizmą. Madrido diktatura sėdi ant vulkano. Madrido diktatura nepajėgia ir nenori susitaikinti su Ispanijos gyventojais, negali ir nenori užtikrinti Ispanijos darbo žmonėms bent šiek tiek pakenciamą gyvenimą. Ir į Barcelonos žmonių bruzdėjimą Ispanijos diktatura turi tik vieną atsakymą—represijas, areštus, atleidinėjimus iš darbo, koncentracijos stovyklas! Į minių šauksmą duonos, diktatura atsako bizunu. Kad gyventojų pasitikėjimo, yra savaime aišku. Kad toks režimas negali būti rimtas

sąjungininkas prieš Rusiją, tai yra aišku kiekvienam politiniam galvojančiam žmogui.

Ispanijos žmonės iš Barcelonos darbininkų gavo pamoką, kaip kovoti prieš nekenciamą fašistinę diktatūrą, kurią Hitleris ir Mussolinis užkorė nelaimingai Ispanijai. Barcelonos darbininkai parodė, kad tik nusukus fašistinei gyvatei galvą Ispanijos žmonės vėl bus laisvi ir galės kovoti už savo buvį gerinimą.

—H. P.

Nieko Nėra Amžina

Spauda praneša, kad Japonijoje 250 metų seną dvejų artimų kaimelių žmonių nesantaika nuo dvejų jaunų žmonių karštos meilės ištirpo kaip ledas saulėje.

Toji neapykanta tarpe kaimelių Shingi ir Hanjo žmonių prasidėjo 1701 metais, kuomet vieni nuo kitų vogė žemę. Panaši tragiomedija yra buvusi ir Amerikoje, žinoma kaip Hatfields ir Coys struggle (kova).

Prieš kurį laiką mokytojas Sahura Shimizu, 24 metų, iš Honju, ir mokytoja Hiroko Wada, iš kaimelio Shingi, susitiko, susidraugavo, įsimylėjo ir rengėsi tuoktis.

Išgirdę apie tai kaimelių senieji pakėlė didžiulį liarmą. Tarpe kaimelių pradėjo jie kurstyti keršto ugnį ir pareikalavo, kad jaunieji nutrauktų bet kokius turimus ryšius, kad atsisakytų ant visados nuo tolimesnio romansavimo arba padarytų hara-kiri — saužudystę.

Bet jaunieji meilės idėją pastatė aukščiau, negu senųjų kaimo tradicijos. Jie griežtai atsisakė senų klaidų. Seniesiems neliko niekas daugiau daryti, kaip šaukti susirinkimą, kad ginčą išspręstų. Abejų kaimelių seniai susirinkę nuotiek pakenciamą gyvenimą. Ir į Barcelonos žmonių bruzdėjimą Ispanijos diktatura turi tik vieną atsakymą—represijas, areštus, atleidinėjimus iš darbo, koncentracijos stovyklas! Į minių šauksmą duonos, diktatura atsako bizunu. Kad gyventojų pasitikėjimo, yra savaime aišku. Kad toks režimas negali būti rimtas

Ką tas pasako?

Tas pasako, kad dvejų kultūringai išauklėtų asmenų pasielgimas žmonių gyvenimą pasuko į geresnę pusę.

J. D. Taunis.

NAUJAS IRANO PREMJEAS

Po nužudymo Irano ministerių pirmininko, gen. Ali Razmara, Irano ministerių pirmininku paskirtas Hussein Ala (be kepurės), buvęs Irano pasiuntiniu Washington. Naujas premjeras esąs "Vakarų orientacijos."

Kas Savaitė

"Barcelonoj Ramu"

Kruviną Franko režimą Ispanijoje skelbia, kad "Barcelonoj tvarka atstatyta." Policija, kareiviai, jurų pėstininkai ir gaujos šnipų "tvarką" atstatė, šimtus ar tukstančius "kurstytojų" sukišo į kalėjimus. Fašistinės unijos streikavusius darbininkus nubaudė, streiko vadus ar įtariamus vadovavime išmetė iš darbų. Žodžiu, frankinė "tvarka," bizunu ir policininko šautuvu remiama, atstatyta.

Bet Barcelonos spontaniškas ir visuotinas streikas, kuris persimetė į visą Ispaniją, supurtė Ispanijos fašistinės diktatūros pamatus. Barcelona yra tik pradžia, tik pirmieji kovingieji Ispanijos liaudies bandymai nusikratyti budelių, kardinolų ir parazitų režimą. To režimo likimas, Barcelonos įvykių šviesoje, yra aiškus visiems norintiems matyti.

Prievartos Darbas

Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė taryba posėdžiauja Santiago mieste, Čili respublikoje. Ta taryba, Amerikos delegatui, Dr. Walter M. Kotsching pasiūlius, nutaria pavesti komisijai iš penkių asmenų ištirti prievartos darbo praktiką pasaulyje.

Dėl to nutarimo galima tik pasakyti: Senai taip reikėjo padaryti! Rusijoj milijonai žmonių laikomi vergų stovyklose nežmoniškos sąlygose. Tukstančiai liudininkų, galybės dokumentų ir net pačios sovietų vyriausybės "įstatymai" ir "patvarkymai" kalba apie vergijos praktiką "socializmo" šalyje, bet pasaulio, ypač galingųjų valstybių atskargieji vadai dėl tos didžiausios mūsų laikų gėdos tylėjo ir nedrįso parodyti pirštu į Maskvos vergų laikytojus, kaip didžiausius žmonių niekšus.

Pagaliau nutarimas padarytas. Reikia tik palinkėti, kad paskirti komisijai nesustotų pusiaukeleje ir nepabijotų didžiąją bolševizmo gėdą išvilkti į saulės šviesą.

Sūnys ir Žmonės

Kai Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė taryba svarstė klausimą apie vergų padėtį Rusijoj, Mrs. Toni Sender patiekė liudną dokumentą, pačios rusų valdžios surašytą, pagal kurį Uchta-Pečoros prievartos darbų stovyklose uždarytiems darbininkams įsakoma duoti maisto apie 1,300 kalorijų per dieną, arba mažiau negu pusė normališko ir sveikatai būtino maisto davinio. Tose pačiose stovyklose šiaurėje, kur naudojami prie darbo šūnys, jiems ēdalo davinys nustatytas 1,183 kalorijos! Šūnims ēdalo davinys yra normališkas, bet suvartojamiems prievartos darbus žmonėms maisto davinys yra tik pusė normališko davinio.

Iš to ir bimbiniai glūšai gali padaryti išvadą, kad Maskvos diktatorių šuo brangesnis, negu įtartas neįtikimybėje diktatorių

žmogus. Kad tas budelių ir niekšų režimas vadina save "socialistišku," tai yra papildomas pasityčiojimas iš darbo žmonių siekimų.

Mažoji Lietuva

Lietuviškoj spaudoj užtikame vis daugiau straipsnių apie Mažosios Lietuvos "klausimą." Kalbama apie reikalą remti išvartuosius iš namų Mažosios Lietuvos žmones, kurie skursta Vokietijoje. Kalbama ir apie Mažosios Lietuvos ateitį, jos priklausymo prie Lietuvos bylą ir panašius reikalus.

Atrodytų, kad Mažosios Lietuvos žmonių šelpimą galima būtų vykinti per mūsų bendrąją šalpos organizaciją, BALF'ą, neskirsiant lietuvių į "didžiuosius" ir "mažuosius" lietuvius. O kas liečia ta "ateitį," tai reikalas susiveda prie busimų Vokietijos sienų: Ar vokiečiai grįš į senąsias ordino žemes Rytprusiuse, ar Rytprusiai bus padalyti tarp jų tikrųjų šeiminkų, lenkų ir lietuvių?

Mažosios Lietuvos klausime Lietuvos ir Lenkijos interesai yra tie patys ir sudarymas aiškus bendro fronto tuo klausimu būtų savaime suprantamas reikalas kiekvienam apie Mažąją Lietuvą besisielojančiam lietuviui.

Kriminalistų Pogrindis

Senato kriminalizmo tyrinėjimo komisija dabar posėdžiauja New Yorke ir paskaukė liudyti įvairius gemblių carikus ir kriminalinio pogrindžio "didžiūnus."

Vienas iš gemblių karaliukų, Frank Costello, klausiamas, kiek jis "vertas," raitėsi, kraipėsi, bet savo turto nepasakė, nors prisipažino turėjęs per metus 187,000 dolerių pajamų iš visokių "šešėlinių" biznių; savo seife namuose jis sakosi laiką "apie" \$50,000, savo banko sąskaitoj turįs tarp \$90,000 ir \$100,000, bet "kiek vertas" nesako ir jau.

Kita liudininkė, Mrs. Virginia Hill Hauser, visokių gemblių, gengsterių ir panašių turtingų padugnių prietelka, pasigyrė komisijai gaudavusi po \$30,000 dovanų ir "uždribanti" iš lažybų iki 30,000 dolerių per metus.

Kiti liudininkai atidengia prieš visuomenę margą, pinigą, bet šviesos bijantį kriminalinį pogrindį, kuris šaukte šaukiasi išvalomas iš pagrindų. Tai piktšaišai, kuriems išvalyti reikalinga pavartoti stiprus vaistus.

—J. D.

ISEIS "KULTUVĖ"

Žurnalistas J. Petrėnas praneša, kad jis pradeda leisti Amerikoje juokų laikraštį "Kultuvė," kuri Kaune ėjo nuo 1922 metų iki bolševikų užplūdimio. "Kultuvės" adresas: "Kultuvė," 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Pirmas "Kultuvės" numeris Amerikoje išeis balandžio 1 d.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

Kas Girdėt Chicagoje

Lietuvybės Klausimas
Ant Ašmenų

Lietuvybės išlaikymo klausimas Amerikos lietuvių tarpe buvo ir tebėra gyvas. Prieš lietuviybės gyvybę laisvoje Amerikoje prievartos nesirengia vartoti. Pavojus, kuo lietuvių susidaro šioje šalyje, kyla iš savųjų tarpo. Musų tarpe kaltinimai kyla ne šio krašto potvarkių, o tiems saviškiams, kurie neriasi iš savo kailio.

Tokie kaltinimai nutautintojams buvo keliami spaudoje, o dabar Chicagoje sumanyta tą daryti salė. Sumanyta tą daryti ne debatų pavidale, o formalio savitarpio teismo tvarka. Byla nagrinėjama lyg ir teatrališką būdą, bet labai realistiškai vaizduojama esančioji padėtis.

Chicago pirmas toks teismas įvyko kovo 11 d. Lietuvių Auditorijoje. Iš skelbimų plačioji visuomenė, matyt, nesudarė vaizdo, kas, iš tikrųjų, ten bus. O buvo įdomiau, negu įsivaizdavo ir tie, kurie iš anksto žinojo, kas bus. Kadangi tai buvo tikra naujenybė ir kadangi nedaugelis teizinojo tikrą dalyką, tai publikos neprisirinko pilna auditorija.

Kaltinimo aktą nutautintojams skaitė adv. R. Skipitis, buvęs Lietuvos vidaus reikalų ministeris. Be kitų dalykų jis nurodė, kad lietuviškosios parapijinės mokyklos tik tiek yra lietuviškos, kad jos lietuvių darbininkų pinigais pastatytos. Na, o bendrai imant, ar tas pasakymas netinka lietuviškoms bažnyčioms, vienuolynams ir tų įstaigų vadams?

Teismas prasidėjo po pietų. O tą patį dieną vakare buvo rengiamas sandariečių metinis banketas. Man ir kai kuriems kitiems rūpėjo ten būti. Todėl neteko išbūti iki teismo pabaigos ir neteko girdėti, ką gynėjai pasakė.

Šaunus Sandariečių
Banketas

Chicago sandariečiai kasmet ruošia dvi pramogas. Prieš Kalėdas Chicago Lietuvių Auditorijoje bina metinis koncertas, o po Kalėdų puikiose, didingose Viking South Side Temple patalpose įvyksta metinis banketas. I abi pramogas Chicago lietuvių visuomenė mielu noru gausiai lankosi ir niekada nesti atsilankiusieji apvilti. Šiemet banketo rengėjai nujautė turėsią gausnę publiką. Todėl šiemet banketo rengėjai paėmė minėtų patalpų didesniąją salę. Ir neapsiriko. Didelė, jauki, graži salė prisipildė su kauptais. Taigi sandariečiai progresuoja. Vaisės buvo labai puikios—kugelis, kiaušienės, jautiena su grybais, kilbasai ir visokie skanėstai. Ir visų šių gėrybių buvo gausu.

Svečių ir viešnių tarpe buvo Lietuvos konsulas P. Daužvardis su žmona, SLA centro išdininkas adv. K. Gugis su žmona, teisėjas John T. Zuris ir tolimas ir netikėtas svečias Jack Sharkey iš Bostono.

Banketo rengėjus, svečius ir viešnius laisvais sveikinimo Dr. P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius ir ALT sekretorius, ir p. L. Šimulynas ir tų įstaigų vadams? ALT pirmininkas.

SLA TAUTOS STIPRINIMO VAJUS

KVIEČIA VISUS ŠAMONINGUS LIETUVIUS Į
BENDRĄ DARBĄ TAUTOS GYVYBEI
IŠLAIKYTI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba nutarė paskelbti naujų narių įrašymo į SLA vajų ir išrinkti tokio vajuos pravedimui komisiją: prezidentą W. F. Laukaitį, vice-prezidentą Povilą P. Dargį ir sekretorių M. J. Viniką.

SLA Vajaus Komisija, atsižvelgdama į lietuvių tautos bei Lietuvos valstybės tragingą padėtį, kuomet aziatišku žiaurumu pasilaikantis rusiškas komunizmas grumoją išžudymu lietuvių, kuomet tarptautinių santykių stovis yra pavojingai įtemptas, nutarė jungti su šiuo Vajumi lietuvių tautinės šamonės stiprinimą, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, remiant Jungtinių Amerikos Valstybių pastangas žmonijai taiką užtikrinti, demokratinės laisvės išlaikyti ir jas įgyvendinti visame pasaulyje. Šių gyvybinės reikšmės tikslų atsiekimui, nutarta visų šiame Vajuje prisirašiusių narių dalis mokesčio skirti tiems tikslams atsiekti, todėl nutarta ir šį Vajų pavadinti: TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJUS.

Šis reikšmingas Tautos Stiprinimo SLA Vajus prasideda Vasario 16 Dieną, šiais metais. Šio Vajaus laikui įstodami į SLA ne tik turit progą palengvinti sąlygomis apdrausti savo gyvybę ir sveikatą, bet kartu įsitraukiate į tautos gelbėjimo ir stiprinimo veiklą ir savo mokesčiais paremiate tą gyvybinės svarbos veiklą. Tokis SLA Vajus iš viso yra pirmas visoje SLA istorijoje.

Vajaus Komisija nuosirdžiai kviečia visus geros valios lietuvius bei atidėliojo patapti SLA nariais ir prisidėti prie didžiųjų tautos gelbėjimo ir stiprinimo darbų. Kartu prisidėsite įgyvendinimui visų kilniųjų SLA fraternalių tikslų ir užtikrinsite sau ir visiems SLA nariams praktišką fraternalės naudas. Įstojimo į SLA reikalais informacijas suteiks SLA kuopų organizatoriai ir kiti veikėjai, arba rašykite SLA sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

ATSARGIAI PER LEDĄ

Į šiaurę nuo Han upės, kurią amerikiečiai peržengė, mūsų 24-tos divizijos kareiviai velka korejietišką valtį per ledo laukus. Žemose vietose Korejoj ištisi laukai buvo užlieti vandeniu. Užėję šalčiai laukus pavertė ledo laukais.

Dr. Jono Šliupo
Biografijos Reikalai

Pastaruoju laiku pasirodė su pranešimais Komitetas Dr. Jono Šliupo Biografijai. Leisti. Iš šalies žiūrint išrodo, kad tas reikalas turėtų būti paspartintas ir daugiau garsinamas. Ar bandyta gauti talkos iš lietuvių radio valandų vedėjų? Svarbu ne vien kuo greičiau gauti didžiojo veikėjo pilną gyvenimo aprašymą, o ir suteikti rašytojams darbo. Be to reikia priminti, kad pašaliečiai neprivalo per daug atsidėti ant komiteto. Visi bukime jautresni ir greičiau atsiliepkime į komiteto atsisaukimus.

Kuo Rupinasi ir Kuo Ne

Marquette Parko lietuvių parapijos lapelis "Nativity Parish News" kovo 11 d. laidoje turėjo tokį pranešimą:

"Vyskupija prisituntė širdingiausią padėką visiems žmonėms už gausų misijų parėmimą. Aukų misionierių sudėjo 800 dolerių." Tai va kuo rupinasi lietuviškieji kunigai. O tose lietuviškose bažnyčiose kunigai niekuomet nesurengia kolekto nei tremtyje vargstantiems, nei Lietuvai laisvinti. Tas kunigams nerūpi.

Dievo įsakymas skelbia: "Mylėk savo artimą, kaip pats save." Suprantama, kad artimiausieji artimi yra savo tautiečiai ir jų šelpimas bėdoje turi būti pirmo vietos. O kunigams saveji visai negalvojo. Jiems rūpi, kad misionieriai būtų sotūs.

Laisvamaniš.

MANCHESTER, CONN.

Vasario 16 Minėjimas

Manchesterio lietuvių gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Apvaikščiojimas įvyko vasario 25 d. Programą atidarė ALT skyriaus pirmininkas K. Bočius, namo bendrovės choras, vadovaujė Mrs. A. Hussey ir pianistė Mrs. A. Kazemir, sugiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus. Po tam K. Bočius paaikšino tikslą šito parengimo ir perstatė kalbėti neseniai atvykusį Amerikon adv. Joną Giedraitį iš Hartfordo. Kalbėtojas nušvietė Lietuvos žmonių

padėtį prie bolševikų ir karo metu ir kaip bolševikai be pasigailėjimo lietuvių kankino ir naikino. Buvo pagerbti žuvusieji kovose už Lietuvos laisvę. Eilėraštį padeklamavo p-lė Rauchaitis. Vieno akto scenos vaizdėlį "Lietuvos Atgimimas" perstatė Manchesteriečiai; labai buvo įspūdingas. Dėl to perstatymo daugiausia pasidarbavo Antanina Kaunienė.

Minėjime dalyvavo organizacijų atstovai: nuo S. L. R. K. A. 216 kuopos—K. Karpuskienė, nuo Moterų Sąjungos 57 kuopos—Mrs. A. Hussey, nuo SLA 207 kuopos—J. Užupienė, nuo L. S. ir D. Rraugijos antro skyriaus—A. Ignatavičius.

P. Garla, Lietuvoje buvęs mokytojas, prieš aukų rinkimą pasakė karštą kalbą. Manchesterio bendrovės choras sudainavo penkias dainas pritaikintas tai dienai. Tautiškus šokius pašoko grupė jaunuolių iš New Britain, Conn. Eilėraštį padeklamavo p-lė Gulbinaitė. J. Vildžius paskaitė rezoliuciją, kuri buvo priimta. Vaikai dainavo po vadovybe p-lės M. Zorskiutės. Pabaigoje choras dar giedojė giesmę.

Aukavo: V. Gacauskas \$12.

Po \$10—SLA 207 kuopa, L. S. ir D. Draugystės antaras skyrius, P. Kurelskis, J. Vildžius, Mr. ir Mrs. Motejunai, A. Kleiza.

Po \$5—Moterų Sąjungos 57 kuopa, SLRKA 216 kuopa, A. Kaunienė, K. Karpuskienė, Vadišius, K. Bočius, P. Garla, A. Mekys, J. Sadosis, Milčienė.

Mesilienė \$3.

Po \$2—Mr. ir Mrs. Simanskiai, Mr. ir Mrs. Jusaičiai, J. Gudžiūnas, M. Kliukinskas, Mr. ir Mrs. Mitkai, Mr. ir Mrs. Kerbelis, A. Birretta, Žutautas, Kazevičienė, K. Sanson, Jesionienė, Bevardis, Danisevičius, Kvetkus.

Po \$1—F. Kazevičienė, Kukas, Palažiejis, Palažiejienė, M. Braunienė, Padalsienė, Žilinskienė, Karvelienė, Butėnas, Giedraitis, K. Karpuska, M. Buikauskas, B. Kvetkus, M. Baltrušaitienė, V. Petraitienė, P. Spakauskas, L. Melieška, R. Meliešienė, V. Zorkis, A. Bujavičius, J. Chižius, J. Kraugaitis, M. Kutaitienė, S. Zinickas, Mrs. A. Sado-

nis, C. Žilinskienė, Chižienė, G. Kaunas, A. Zekaitis, J. Birutienė, K. Chiakus, C. Kasevich, A. Kriauciūnas, M. Katkauskienė, J. Kasiliauskienė, M. Bujavičienė, O. Roman, M. Užupienė, I. Lemežienė, M. Januškevičienė, O. Užupienė, S. Brazauskas, J. Januškevičius, Z. Janson, J. Kasiliauskas, A. Tvaronaitis, J. Kavaliauskas, F. Bočiūnas, J. Kodzinskas, J. Baltulionis, K. Degutienė, Baltalio-nienė, K. Bastienė, O. Yurkevičienė, Gulbinienė, P. Stomas, M. Stomienė, J. Krauzaitienė, Zikienė, O. Kasiliauskienė, S. Urbonas, O. Ambrasienė, Marcinkevičienė, E. Zonskienė, B. Čemerkiene, A. Ignatavičius, P. Tamošaitis, Monsevičius, A. Petronis, J. Užupis ir J. Vildžius dar \$1 pridėjo.

Aukų surinkta \$228 ir smulkii \$7.05, viso \$235.05. Aukos nutarta pašalinti lygiai dviem fondam, ALT ir BALF.

Po programos buvo programos dalyviai pakviesti į valgomąjį kambarį ir pavaistinti. Taipgi buvo bufetas. Dėl to daugiausia pasidarbavo O. Kaminskienė, J. Birutienė, J. Užupis ir k. Rengėjai taria širdingą padėką visiems aukotojams. Atleiskite jeigu keno vardas nepaminitas arba klaidingai parašytas.

Rengimo Komitetas.

"Keleivys" naudinga yrdaryti visokius bižnio skelbimus ir naieikioimius

Geriausias ir plačiausias lietuviškai angliškais, angliškai lietuviškais

ŽODYNAS

Įsigykite šį A. Lelio kapitalinį veikalą! Nauja laida su ištartimu, dviem dalimis.

Neįrištas \$12, įrištas \$14. Gaunamas pas: DR. D. PILKA 546 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Pirkite M. Gudelio 300 puslapių knygą

Siųskite du dolerius (Money Order ar Postal Note) LITHUANIAN BOOKS 1658 Humboldt Boulevard Chicago 47, Illinois

Iš Saulėtos Floridos

Tarp Lietuvių
Prasidėjo Kivirčiai

"Keleivio" 10 Nr. buvo jau Svečio rašyta, kaip Mi-amės lietuvių minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Aš gi noriu pridurti, kad nuo tos šventės apvaikščiojimo vietos lietuvių klube prasidėjo nesutikimai. Prašau manęs nesuprasti, kad dėlto buvo kaltas tos sukakties minėjimas. Vienybės tarp klubo narių nėra jau senai; šešioliktoji Vasario davė progos tik aiškiau ir griežčiau tiems priešingumams pasireikšti.

Buvo taip. Ruošiantis minėti Lietuvos nepriklausomybę, vietinė SLA kuopa, BALF'o skyrius ir choras paskyrė tai šventei aukų pagal savo išgalę. Taipgi buvo paduotas sumanymas, kad ir klubas paaukotų bent \$10. Komunistai pasipriešino. Nors jų čia ne daug yra, bet jie sukėlė lermą. Ramesnio buvo žmonių ginčų nemėgsta, todėl, kad būtų šventa ramybė, ir jie balsavo neaukoti.

Bet išėjo paradoksas. Vietoj "šventos ramybės," klube pasidarė dar didesnė kivirčiai. Mitingui pasibai-gus, nariai pradėjo vieni kitus pravardžioti Lietuvos išgamomis ir kitaip. Vienas komunistas patarė patriotiškai nusiteikusiems lietuviams "įsikšti Lietuvos vėliavą į..."

Dėl šitokio Lietuvos vėliavos įžeidimo patriotiškai nusiteikę lietuvių susitarė sekančiam klubo susirinkime išmesti tą komunistą iš klubo. Kovo 12 d. įvyko klubo narių mitingas ir tuoj buvo padarytas įnešimas, kad tas asmuo būtų pašalintas iš susirinkimo ir, kaip piktas lietuvių tautos priešas, išbrauktas iš narių tarpo.

ZINOVŲ PATARIMAS

Tėvas ketveriukų, Charles Henn Jr., duoda patarimus kitam ketveriukų tėvui, Edward'ui Pappas, kuris šiomis dienomis susilaukė ketveriukų Baltimore.

Prasidėjo ginčai: vieni—mest, kiti—ne.

Besiginčydamiesi nariai taip įsikarščiojo, taip susierzino, kad pradėjo stačiai kollioties. Pirmininkas net apsisiverkė. Galų gale nutarta pavesti šį ginčą išrišti trečiųjų teismui.

Tai apgailėtinas reiškinys. Klubui butinai reikalinga nuosava vieta piknikams ir kitokioms pramogoms. Yra jau numatytas sklypas žemės parankioj vietoj, ir nesunku būtų tenai įsikurti, bet reikalinga vienybė. Kol klubas neapsivalys nuo savo tautos priešų, nelengva bus tvirtiau įsikurti.

Korespondentas.

WORCESTER, MASS.

Prakalbos

Kovo 11 d. čia įvyko Sandaros 16-tos kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo V. Sidzikauskas apie Lietuvos vadavimą ir aiškino, kaip šiandien Amerikos vadai žiūri į Europos ir kartu į Lietuvos likimą. Kalbėtojas gražiai ir aiškiai išdėstė Lietuvos bylos dabartinę padėtį ir žmonėms labai patiko. Klausytojų buvo pilna svetainė. Po prakalbų buvo renkamos aukos. Surinkta \$121. Padengus išlaidas, kas liks, bus pasiųsta Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri rūpinasi Lietuvos laisvinimo reikalais. Vardu Sandaros 16 kuopos taurių ačiū visiems aukavusiems.

Worcesterio sandariečiai yra pasiryžę pasikviesti Gabiją iš So. Bostono su opere "Birute." Ta pat progą norima surengti ir vakarienę. Nepertoli ir Sandaros pirmutinis pavasario piknikas.

Lietuviški Stalino garbintojai mūsų mieste sulindo į surpapes ir laukia "šviesesnės dienos." Patartina jiems važiuoti į Rusiją ir ten šildytis Stalino saulės spinduliuose, nes laukimas čia geresnės dienos yra beprasmiškas. Čia jie sulauks tik dar tamsesnės dienos, nes visuomenė nuo jų šalinasi, kaip nuo užkrečiamos ligos.

Prakalbose Buvęs.

Juo didesnė bus Tavo Lietuvai gelbėti auka, juo Tėvynė bus Tau labiau dėkinga. Aukos priima Amerikos Lietuvių Taryba ir jos skyriai.

DAR GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1951 Metams

Jau 39 metai, kaip "Keleivis" kasmet leidžia didelį, 100 puslapių kalendorių. 1951 metų kalendorius jau siuntinėjamas. Pats laikas jį užsisakyti.

"Keleivio" 1951 metų kalendoriuje yra daug skaitymų, informacijų patarimų, eilių, plati kalendorinė duos su tautiškais ir bažnytiniais vardais, saulės nusileidimais ir tekėjimais per apvalius metus ir kitos žinios.

"Keleivio" kalendorius kainuoja 50 centų.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti:

"KELEIVIS"

636 East Broadway - So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas, Maikie!
—Gera diena, tėve, kodėl taip vėlai šiandien?
—Buvau bizi, vaike, ėjau pas mano frentą Zacišką pasižiūrėti apcugas, o pas mano frentą bučerį gavau aštrų peilį.
—Ką tėvas rengiesi daryti su replėmis ir peiliu?
—Vot, vaike, vedlūg to aš ir pas tave atėjau. Man reikalingas tavo pamačis, noriu padaryti vienam ilgaliežuviui dipukui operėišną, tu, vaike, jį palaikysi, o aš su apcugomis ištraukysiu jo ilgą liežuvį ir nupiausiu.
—Ar tėvas vėl su koku profesoriu susiėmė?
—Nausa, vaike, dabar darysiu operėišną daug vožnesnei asabai, katra Lietuvoje visus Smetonos neprietelius ir džėlą kišo, jis ir prapesorius gaudydavo ir kiščavo į lakupą.
—Tai, tur but, buvęs žvalgybininkas, tėve?
—Dacit, vaike, žvalgybininką pagavau už liežuvio bepletkavojant, tai ir pasistatavijau jam liežuvį išplauti.
—Tėvas kalbi labai žiauriai.
—Aš, vaike, nesu žiaurus, ale ką daryti su pletkininkais? Aš misliju, kad jiems reik liežuvius plauti ir dacol!
—Jei taip visi baustų pletkininkus, tėve, tai pamanyk, kiek žmonių vaikščiotų be liežuvių! Pletkininkavimas yra labai išsiplatinęs blogas paprotys, pletkais užsiima tamsūs žmonės, kurie neturi jokio rimtesnio intereso gyvenime, o dažnai pletkininkai turi nešvarų galvojimo būdą, jie, jei pamato ką nors su kuo nors, tai tuoj "išaiškina," kad čia kas nors negera darosi ir paskui pasakoja visiems, kas tik pakliuvo, visokius purvinus prasimanymus.
—Vot, vaike, aš tą ilgą liežuvį dipuką ir pagavau bepasakojant, kaip tu sakai, visokius purvinus prasimanymus, o kad jam praėitų noras pletkavoti, aš ir noriu jo liežuvį išklynyti iki pat šaknų.
—Neužmiršk, tėve, kad pletkininkavimas nėra tik tai čipukų blogas papro-

tys. Rasi pletkininkų ir senųjų amerikiečių tarpe, rasi jų tarp ateivių ir čia gimusių. Tas paprotys yra užtinkamas pas visų tautų ir visokių spalvų žmones.
—Tai ką daryti, vaike, jei liežuvio plauti nemožna?
—Prieš pletkavojimo ligą vaistų kaip ir nėra, tėve. Geriausiai numoti ranka ir palikti pletkininkus sau.
—Nesoglasnas, vaike!
—Su pletkais yra tas negerumas, tėve, kad jie pasisklysta tarp žmonių ir jei paskui pats pletkininkas įsitikina, kad jis kalbėjo netiesa, tai paleistų pletkų jis nebegali atšaukti. Tai lygiai taip, jei paleistumei pavėjui plunksnų maišą—vėjas jas išnešios, bet jei turėtumei plunksnas vėl surankioti, tai privargtumei galas žino kiek ir visvien visų nesurinktumei.
—Tas tavo priklodas, vaike, man priminė dar sename krauje buvusį atsitikimą. Bimbalynės parapijoje kitąsyk buvo unaravės klebonas Spikalkevič. Pas jį atėjo žinoma kaimo pletkininkė, davatka Darata, ir per spaviedinį pasisakė aplojusi Zablockių Jurgiką. Klebonas, ilgai nemierkavodamas, įsakė davatkai sugauti dešimtį gyvų zuikių ir pristatyti jį klebonijai, o kitaip, sako, tu, sterva, pekloj degsi. Išsigando davatka, eina namo ir mato bėga zuikis per dirvoną. Pradėjo vytis. Vijosi, vijosi, pavargo, išsižiojo ir tik tiek bepasakė: "Ak, Dievuli, kad buč pagavus, but devynių bereikėje." O zuikis bėgo ir nubėgo. Aš, vaike, iš krajaus į Meriką atplaukiau, jau ir pasenau, o Darata dar ir dabar zuikius tebegauda.
—Tegu ji gauda, tėve, o aš eisiu.
—Tegu gauda, vaike, eisiu ir aš.
Tautietai, nepamiršk, kad Tavo tėvų kraštas—Lietuva yra svetimųjų pavergta ir žiauriai naikinama. Priešidėk savo darbą ir auką prie jo išlaisvinimo. Auką siųsti Amerikos. Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted st., Chicago, Ill., ar vietos ALT skyriui.

Pas Gen. Mannerheimą Prieš 34 Metus

Neseniai teko paskaityti politinę veiklą. Tuo metu man teko, kai laikraštį žinėle apie Suomijos laisvės kovų didvyrio, maršalo Mannerheimo miršį. Ir matau jį kaip gyvą akys—aukštą, laibą, energingą veido, bet dar rusų caristinės armijos raitelių generolo uniformoje. Nes prieš 34 metus teko ir man praleisti su juom vieną dieną, dar vykstant Rusijos-Vokietijos karui ir man tuo laiku dar betarnaujant rusų armijoje.
Vyko tai 1917 metais. Vadinamai vasario mėnesio revoliucijai įvykus ir prie valdžios Rusijoje stojus Gučkovo-Kerensko valdžiai, daugelyje Rusijos vietų prasidėjo ir vidaus kovos, puolant revoliucinę valdžią tiek iš dešinės, tiek ir iš bolševikų pusės, bet ši vis dar tebeatsilaikydavo, nors kai kurie jos paskelbti potvarkiai stipriai palaužė Rusijos armijų frontuose moralę ir atsparumą. Norėdama tai nors iš dalies atitaistyti, valdžia pasiryžo, tarp kito, įsteigti visuose frontuose vadinamus armijos komitetus, sudarytus iš karininkų ir kareivių rinktų atstovų, ir jiems tarp kito ko pastatyti uždavinį "demokratinu būdu" palaikyti kariuomenės drausmę ir priešpastatyti, labiausiai per vokiečių frontą einančiai bolševikinei agitacijai (vokiečiai parius, nebus kam eilinio dar tvs į rusų apkasus primesdavo bolševikinės literatūros) tam tikrą kultūrinę ir

man pavadė visą kelių šimtų tukstančių armijos kultūros švietimo darbą ir tame darbe neturėjau jokių padėjėjų—viską reikėjo vienam atlikti. Tačiau greitai po to mano divizija buvo permesta į 5-tą armiją, o kartu su ja ir šios divizijos armijos komiteto nariai buvome permesti į tos armijos komitetą. Čia man darbas kiek palengvėjo, nes to komiteto priekyje stovėjo energingas štabo kapitonas Adrianovas, pats buvęs studentas, eseras, kuris 1906 metais Vilniuje dirbo rusų eserų slaptos spaustuvės kaip tik tuo pačiu laiku, kada ir man teko ten dirbti slaptosielesdiečių spaustuvėje (kaip vėliau paaiškėjo, mūsų spaustuvės viena apie kitą nieko nežinodamos dirbo gretimuose namuose).
Mūsų komitetui įsikurus Byrlade, kaip tik rusų armijos pradėjo ruošti vadinamą vėliau Kerensko ofensyvą. Armijos vadas generolas Rahoza sugebėjo susitarti su armijos komitetu, iškomandiravo jo visus narius prie kiekvieno dalinio ir jiems pavyko trumpam laikui agitacinėmis prakalbomis ir izoliuojant destruktivinius elementus tiek pakelti drausmę, kad mūsų armija buvo beveik vienintelė, kuri sugebėjo įvykdyti jai pastatytą karinį uždavinį. Tiesa, jis ir nebuvo labai sunkus, nes teko paimti tiksliai vieną raktinį vokiečių fronto kalną. Na, o gal daugiausia čia nulėmė tai, kad armijos komiteto iniciatyva buvo sudarytas ir už armijos fronto pastatytas specialusis iš kazokų ir kulkosvai-

dininkų būrys, kuriam būstanciją Rusijoje revoliucijai įsakytą šauti į kiekvieną ir ypač neigiamai verliną savavaliai iš fronto besitraukiantį karį. Tai žinojo ir visi fronto kareiviai ir velijo eiti į priekį, kur vis dėlto buvo šansų siveikam išlikti, negu bėgti atgal, kur jau tokių šansų nebuvo.
Tik pasibaigus šiai ofensyvai, prasidėjo nauja bėda, vadinamasis generolo Kornilovo sukilimas. Armijos komitetas gavo iš Petrapilio skubų reikalavimą daborti, kad joks štabas, joks dalinys nemėgintų palaikyti aną sąjudį ir prisidėti prie Kornilovo akcijos, nors savaime aišku, kad senųjų kadro karininkų tarpe buvo nemaža aiškių naujosios revoliucinės santvarkos priešų ir senojo carizmo šalininkų. Visi armijos komiteto nariai buvo suskirstyti tarp atskirų armijos dalinių ir štabų ir skubiai pasiūti į frontą. Mane su vienu mano divizijos kareiviu buvo nusistatyta pasiūti į raitelių korpuso štabą. Mėginau nuo tos pareigos išsisukti, bet komiteto pirmininkas primygtinai reikalavo, kad važiuočiau, nes vis dėlto man, kaip po jau turėjusiam štabo kapitono laipsnį, esą patogiau kalbėtis su generolu, kaip kokiam jaunam praporščikui ar tam pačiam mano palydovui kareiviui.
Armijos štabo automobiliu nuvykome dviese į tą Rumunijos kaimą, kuriame buvo to korpuso štabas. Tik čia atvykęs sužinojau, kad to korpuso vadas yra generolas Mannerheimas—mat, besukubant važiuoti, man įamiršta buvo pranešti vado pavardė, o šiaip su raiteliais mes fronte mažai susidurdavom ir nežinojom jų vadovybės.
Prisistaciau generolui ir, mėgindamas išlaikyti karinės drausmės formas, raportavau jam mano atvykimo tikslą. Šaltai mano raportą išklauses, jis staiga nusišypsojo, sudavė man per petį ir sušuko: "Mes, kapitone, tas ceremonijas. Eikim pasikalbėti."
Paėmęs mane po ranka, išvedė į kiemą ir čia kokią valandą vieni du vaikščiojami aptarėm susidariusią padėtį. Susidomėjęs mano nerusiška pavarde ir sužinojęs, kad aš esu lietuvis, jis užtikrino, kad galiu būti ramus dėl jo vadovaujamo dviejų raitelių divizijų. Esą, jam kaippo Suomijos švedui, lygiai kaip ir man, lietuviui, tos vidutinės rusų piovynės negali visai rupėti. Kaipolai kinieji rusų armijos kariai, mes turime tiksliai vieną priešą—tą, kuris prieš mus užima frontą, bet šiaip mūsų širdžiai visų pirma turi rūpėti mūsų tėvynių—Suomijos ir Lietuvos—likimas.
Atėjo pietų laikas. Generolas pietavo kartu su vis savo štabu, o mane pasodino greta savęs, svecio vietoje, ir pats maloniai vaidino šeimininko rolę. Pradžioje jaučiaus labai nejaukiai. Čia vis dėlto buvo susirinkę seni kadro karininkai, o aš, kad ir jau trejus metus buvau fronte, kur net tris karininko laipsnius buvau laimėjęs, bet iš vadinamųjų atsargos praporščikų iškilęs, vis dar buvau svetimas šiai karininkų atmosferai. Kitą vertus, gerai žinojau, kad daugumas šių senų karininkų labai neigiamai žiūri į pačią vyk-

stančią Rusijoje revoliuciją ir ypač neigiamai verliną mūsų armijų komitetų veikimą. Bet mano šeimininkas nuduodavo lyg nežinas mano tikrosios padėties ir vaicino mane, kaip lygus lygu.
Pietums pasibaigus, jis vienam savo adjutantų įsakė nuvežti į vieną diviziją tą kareivį, kuris kartu su manimi atvyko iš armijos komiteto, o pats, įsodinęs mane į savo mašiną, kartu su manim nuvažiavo į kitą diviziją.
Šiai divizijai vadovavo vienas didžiausiųjų tuo laiku Rusijos turtuolių, vienas savininkų Lenos aukso kasyklų, garsiosios kabaretinės dainininkės Vialcevos vyras, generolas Biskupskis (vėliau emigracijoje Vakarų Europoje pasireiškęs vienu atkakliausių Rusijos monarchistų).
Dar anksčiau telefonu įsakytas, Biskupskis pats sušaukė visos savo divizijos mitingą. Generolas Mannerheimas, su kiek ironiška šypsena lupose, pats iš anksto pasitraukė kiek į šalį, o man pavadė paaiškinti kareiviams susidariusią būklę. Nors nemėgdavau viešai kalbėti ir buvau menkas mitinginis kalbėtojas, vis dėlto turėjau pasakyti keletą žodžių ir paaiškinti, kad esu tikras, jog turėdami tokius vadus, kaip kad jie turi, jie gali būti ramūs, kad čia negresia joks korniloviškas pavojus. Po to mitinginę kalbą pasakė pats generolas Biskupskis ir savo griežtai demagogine, bet gražiai sukonstruota kalba taip paveikė kareivius, kad jie jo garbei pradėjo uraškauti.
Kalboms pasibaigus, Biskupskis išrikiavo pulkus, pranešdamas, kad atvyko ir pats korpuso vadas (šis visą laiką laikėsi nuošaliai). Dabar generolas Mannerheimas praėjo pro frontą, sveikindamasis su kareiviais, o iš jo šonų žygiavo generolas Biskupskis ir... aš, lyg ir kokis vožnas asmuo.
Po to vėl dviese susėdome į automobilį ir grįžome į štabą. Aš skubėjau atgal į komitetą ir generolas Mannerheimas, atsisveikindamas, dar kartą pabrėžė, kad komitetas gali būti ramus—kol jis vadovauja korpusui, tai jam vienintėlis priešas yra tas, kuris yra fronte. Ne karių reikalas kištis į užfrontės civilines kovas.
Abudu tie mano pasikalbėjimai su generolu, kurių detalės, žinoma, per daugelį metų ir nubluko, vis dėlto įsmigo į mano atmintį ir juos prisiminiau, kada prasidėjo pirmasis bolševikų karas prieš Suomiją, kuriame, kaip ir antrame kare, generolui, vėliau maršalui Mannerheimui teko suvaidinti lemiamą vaidmenį.
Jam mirus, Suomij nustojo ne vien žymaus politikos veikėjo, bet ir savo žymiausiojo kario, kuris žinojo, kad jo svarbiausioji, kaip kario, pareiga—ginti savo kraštą nuo kiekvieno užtrepuoliko ir kiekvienose aplinkybėse. Kiek leido tos neskaitlingos, bet didvyriškos tautos pajėgos, jis tą savo pareigą gražiausiai atliko, į Suomijos istorijos lapus amžiams įrašydamas ne tik tų karų istoriją, bet ir savo vardą.
Vaclovas Biržiška.

Svarą pasikalbėjimo ... prašau!

Kiekvienam tenka kartais palaukti... ypač susikimšimo valandomis. Daugumas mūsų to nepaisome, jei tik gaunamas "svaras" yra geros rusies ir... maloniai patiekiamas.
Žmonės su bendru telefonu ypatingai suprantą reikalą kartais palaukti. Lygiai kaip šeimininkė grosernėje susikimšimo valandomis stengiasi greit atlikti reikalą ir užleisti vietą kitam kostumeriui.
Tai yra įdomus ir puikus dalykas su bendro telefono kostumeriais, kad jie visi žino, jog kiti žmonės turi draugų, su kuriais jie turi pasikalbėti ar atlikti reikalą. Ir jie žino, kad tie

kiti kostumeriai turi teisę gauti greitą ir malonų patarnavimą, kaip ir jie patys.
Bendro telefono kostumeriai yra puikus kooperavimo pavyzdys—amerikoniško atsižvelgimo į kitus žmones. Didelė dauguma reikią visišką pasitenkinimą bendruoju telefonu, nežiūrint kartais pasitaikančių nepatogumų ir erzinišios.

ŠIANDIEN DAR SVARBIAU

Žinoma, mes labai įvertiname šią kooperavimą, nes kaip tik dabar, kada krašto gynybas stato vis didesnius pareikalavimus, mes negalime visiems suteikti atskirą ar dvejų partijų telefoną, kaip mes norėtume.
Štai kodėl mes sakome "Ačiū bendro telefono kostumeriams už jų pastangas."

The
NEW ENGLAND Telephone & TELEGRAPH
Company

Brooklyno Komunistu Šmugelis Kriaučiuose

VI

Apvogė Uniją; Vykdo Ketvirtą Periodą; Kas Seka?

Prieš 20 metų komunistai buvo pasimoję vykdyti "trečiąjį periodą," butent, sudaužyti darbo unijas, politinius klubus, savišalpos draugijas ir frateriales organizacijas, kaip piliorius bei atsparą demokratines tvarkos. Mes sakėm, kad tai idiotiškas kvailių, netgi provokatorių darbas. Tas jų pasimojimas susmuko, iš to niekas neišėjo, tik apšėčiai žalos buvo padaryta darbininkų judėjimui.

Nėr sviete žmogaus, kas nepadarytų klaidos, tik tas nedaro klaidos, kas nieko neveikia. Sąžiniški žmonės iš savo klaidų mokosi, kur galima atitaiso ir tolimesnį savo veiklą vengia klaidas daryti. Kas kita su komunistais. Jie nieko neįmoksta, nieko nesupranta, nuolatos tas pačias klaidas kartoja ir tą patį žalingą darbą varo tolyn. Prieš 20 metų nevykęs kvailių darbas pradėta iš naujo ir vėl vykdoma šiandien.

Užtakavo Siuvėjų Uniją

Vienintelė, stambiausia lietuvių ekonominė organizacija, užsilikusi nuo senų laikų, tai Brooklyno kriaučių unija, kuri turi gražią praeitį ir kuriai dar lemia ilgai gyvuoti. Komunistai pasirinko ją pirmučiausiai sudaužyti. Sudaužyti, kaip po demokratinio surėdymo atsparą. Mes jau rašėm, kad Kremliaus agentai nutarė išpustyti ir sunaikinti siuvėjų organizacijos sutapas, jų manymu, unija pasakui pati pakriks. Ar jiems pavyks galutinai savo judišką tikslą atsiekti, ateitis parodys, bet jau savo purviną darbą pradėjo ir varo visais garais.

Suteršė Organizacijos Istoriją

Kovo 8 d. kriaučių istorijoj tapo įrašytas juodas lapas, kuris pasiliks nevien lietuvių, bet abelnei darbininkų istorijoj, kaip negarbingas, nešvarus ir begėdiškas įvykis. Labor Lyceum salėje, ne lietuvių pastogėje, ne unijos patalpose komunistai sušaukė mitingą ir riksmu, savo priprastu urmu, pravarė tarimą, sulikviduoti siuvėjų unijos viso gyvenimo sutapas sumoje apie 47 tukstančių dolerių.

Siuvėjų 54 skyrius turi arti 1,500 narių, bet komunistai duosią, kam reik ar kam nereik, apie penketui šimtų žmonių neva "pašalpas." Taip komunistų nu-

tarta ir taip turi but padaryta; truks plyš, kriaučių izdas turi but sulikviduotas. Tai jau tokis komunistų ketvinto periodo planas.

Sudaužius ar bent apardžius siuvėjų uniją, seks kitos lietuvių organizacijos Lietuvių Piliėčių Klubas, Šv. Jurgio Draugija ir tt. Pas kriaučius jiems ilgokai emė prisikalbinti pilną ambicijų, bet visuomet šlapią žmogystą, Bubnį. Kiek ilgiau truko prisikalbinti Zavecką, kuris sutiko atlikti riezninko ir graboriaus begėdišką darbą. Ar jie žino ką daro? Abejotina.

Štai Ką Siuvėjai Rašo

"Nutarta: Visus pinigų kiek yra 'cash' išieškoti, ant Velykų duoti, kam reik ir kam nereik, 'pašalpas.' Dar daugiau: Igalota komitetas atimti morgičių iš Lietuvių Amerikos Piliėčių Klubo, jei bus galima, tuojau, greitai, tai ir tuos išdalinti. Dar toliau: Igalota komitetas išiekti valdžios bondsus, jei greitai bus galima, tai ir tuos išdalinti."

Viską "greitai," "tuojau" ir dar "greičiau, jei tik galima." Kodėl taip skubėti, kas veja? Jau tas begalinis skubėjimas rodo, kad čia vykdomas blogas darbas — taip tik raketieriai, tik sukčiai elgiai "skubos" prielaidoj. Toliau skaitom: "Čekių, po kiek pareis, kuris tik turi kriaučių klubo knygeles, o kas jas turi, tik komunistams žinoma, tokiems nereiks eiti ieškoti — atsitys į namus."

"Visi trustisai ant vietos pasirašė reikalingas blankas pinigams išimti. Visas iš kalno buvo prirengta ir blankos iš bankų ir viskas buvo ant vietos."

Nusimaskavo ir Pirmininkas su Delegetu

"Dabar kas ir kaip kalbėjo: Už pinigų išieškojimą ir sutapų likvidavimą agitavo lokalo pirmininkas Zaveckas ir biznio agentas C. Kundrotas; po tam Stakvilevičius, Kairys ir kiti. Uniją gynė: Vaitukaitis, Glaveskas, Hermanas — pastariesiems darė obstrukcijas, komunistinis baublių choras staugė visais balsais, pilnai išieškoti mintis neleidė. Stačiai smurto metodais, nachališkai pravedė 279 balsais sulikviduoti kriaučių izdą."

"Jeigu but leista nariams rimtai dalykus svarstyti ir laisvai mintis išieškoti, prie tokio begėdiškumo nebut prieita, nes kai buvo jau leista balsuoti, ar keisti valdžios bondsus ir tuos pini-

VAIZDAS IS KRIMINALIZMO TYRINEJIMO

Senato komisija kriminalizmui tyrinėti dabar posėdžiauja New Yorke ir apklausinėja įvairius kriminalizmo didžiūnus, raketierius, gemblerius ir kitokius pinigutuotus sukčius, kurių paprastas teisingumas nepajėgė pagauti į savo tinklą. Komisijai pirmininkauja senatorius Estes Kefauver (A).

gus išdalinti, tai už komunistų įnešimą balsavo jau tik 145 ir prieš išdriso jau rankas kelt 85. Reiškia, iš 279 it kamparas sutirpo 134 balsai ir jau 85 pasisakė prieš komunistų subfabrikuotą smurtą."

Istorija liudija, kad nė vienas smurtas, nė viena klaida niekam ir niekur neišėjo į naudą. Nebus naudingas nė šis komunistų urmu pravestas pas kriaučius smurtas. Komunistams artimi šiandien kalba:

"Dabar eina gandai, kad raudonieji, išsidalinę kriaučių pinigų ir gavę čekius, sunes į 'Laisvę' kaip auką, nes kitaip jie iš kriaučių gauti negali dėl sušėlpmo to komunistų šlamšto, tai sugalvojo sugriauti mūsų organizaciją ir nors dalį

tų pinigų nunešti į Kremlių."

Amžinai iš to sotų nebus, per daug neprisotins. Kad Kremliaus organui balsai ir jau 85 pasisakė prieš komunistų subfabrikuotą smurtą."

Sąžiniški unijistai nenušiminkit, mūsų unija nebus sugriauta, o šmugelinkus siuvėjai tinkamai įvertins. A. Jenkins.

Bukime ir Toliau Vieningi

Paskutiniu laiku Amerikos lietuvių spaudoje pasirodė eilė atsisaukimų ir raginimų prašančių aukoti įvairiems labdaros reikalingiems lietuvių tremtinių mokykloms šelpiti, sanatorioms, ligoniams, seneliams ir kitiems. Po tokiomis atsisaukimais pasirašo "Krašto Valdytojai," bendruomenės, komitetai ir net atskiri žmonės. Vienas pasirenka kuria nors mokyklą finansuoti ir šelpiti, kitas sanatorią, atskirus ligonius ar šiaip grupę tremtinių, kitas prašo visuomenės aukoti vienam žmogui po vieną dolerį, tas tuos dolerius gavęs, pagal savo nuožūrą sušėlps kitus. Vienu žodžiu, staiga atsirado grupelės žmonių, pasinešusių valduoti šalpos reikalinguosius tremtinius Vokietijoje.

Kas gi, pagaliau, tuo norima atsiekti? Paviršutiniai žiūrint atrodytų, kad tai geras ir labai reikalingas darbas, vertas visuomenės paramos, bet įsigilinus darosi aišku, kad šie individualiniai "šalpos misionieriai" tikrenybėje skaldo, griauja ir smulkina lietuvių šalpos veiklą Amerikoje ir neabejojamai klaidina ir erzina Amerikos lietuvių visuomenę. Imkimė, pavyzdžiui, mokyklos šėlpimą — prisipyrus reikalaujama ir maldaujama šelpiti Diepholzo lietuvių gimnaziją, kurioje yra 95 mokiniai ir 10 mokytojų, bet tuo tarpu visai pamirštama, kad šiandien šalpos: mokyklas, sanatorijas, ligonius, invalidus, senelius

tojų. Amerikos lietuvių ne tik noromis priverstas paklausti: jei šelpiti vieną mokyklą, tai kodėl nešelpiti ir kitas? O kaip su vaikų darbeliais ir su vakariniais kuriais? Ar jie neverti paramos? Aišku, jeigu viena mokykla vėta Amerikos lietuvių paramos, tai vertos ir kitos, jei šelpiama viena, reikia šelpiti ir visas kitas.

Panašiai yra ir su sanatorijomis, ligoniais, seneliais ir visais kitais; šalpos darbe negali būti jokių išimčių ar privilegijų, jeigu lietuviškos įstaigos ir lietuvių tremtiniai Vokietijoje ar kitoje Europoje reikalingi pavildomos paramos ir šalpos, ją turi gauti visi be jokio skirtumo, o tą galima padaryti tik per vieną visų Amerikos lietuvių sukurtą ir veikiančią bei remiamą šalpos organizaciją (BALF'ą). Atskirų fondų ir fondelių kurimas ir pavienių asmenų užsimojimams remti ir šelpiti atskirus žmones ar žmonių grupes yra ne tik klaidinantys, bet labai kenksminantys, o organizuotam ir centralizuotam šalpos darbui Amerikoje ir Vokietijoje. Jau dabar Amerikos lietuvių visuomenėje girdi pasipiktinimų ir nepasitenkinimų nuolatiniams prašymais ir maldavimais tai vienam, tai kitam tikslui aukoti. Tuo tarpu Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas be išimties rūpinasi ir šelpia visus reikalingus pamirštama, kad šiandien šalpos: mokyklas, sanatorijas, ligonius, invalidus, senelius

ir visus kitus, kuriems pagalba reikalinga. Aplamai, ši staigi decentralizuotos "šalpos epidemija," atrodo, yra užsimojimas pakirsti to medžio šaknis, kurio vaisiais tremtiniai maitinasi ir maitinasi.

Galimas daiktas, kad visa tai daroma ne blogais norais, bet faktas pasilieka faktui, kad toks šalpos darbas smulkinimas ir skaldymas gali nešti tik blogus vaisius. Praeitį jau ne kartą mums visiems parodė, kad tikrai efektingas šalpos teikimas gali būti atliktas tik centralizuotu ir koordinuotu darbu. Tokiam darbui nepakanka gero noro; visų pirma reikia visuomenės pasitikėjimo, reikia vietinės valdžios pritarimo ir sutikimo, reikalinga atatinizacijomis ir valdžiomis, o visų labiausia, reikia turėti galimybę dolerio vertybę padidinti. Doleris išleistas šalpai per centralizuotą šalpos organizaciją dažnai duoda desimteriopai daugiau, negu doleris pasiųstas privačiais keliais. Federalinė Amerikos valdžia BALF'ą pripažįsta, apmoka už BALF'o siunčiamas į Europą siuntas ir dažnai nemokamai duoda didelių gerybių kiekius išdalinti tremtiniams Europoje.

Baigdamas noriu priminti, kad Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas yra sukėlęs per tris milijonus dolerių pinigais ir gerybėmis ir jais sušėlps tukstančius žmonių, įstaigų ir institucijų. Be to, dėka Amerikos lietuvių vieningumui ir bendradarbiavimui, pavyko Ameriką atgauti net 50% visų lietuvių tremtinių, taip pat aprūpinti juos darbo ir buto garantijomis. Visa tai labai gerai žinoma Amerikos lietuviams ir tremtiniams. BALF'as tušiomis rankomis pradėjęs darbą išaugo į vienintelę organizaciją, po kurios stogu gali sueiti visi lietuvių, nežiurint jų politinių ir kitų įsitikinimų. BALF'o obalsis visuomet buvo šelpiti ir gelbėti visus pagalbos reikalingus lietuvių, tuo obalsiu ir toliau vadovaujasi.

Kan. Prof. J. B. Končius, BALF Pirmininkas.

Pakalbinkime kaimynus ir draugus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$3.

Pakistano Gyvenimas

(Glas)

Skalbėjai

Tarnams turi mokėti algą, bet naudos iš jų jokios nėra. Ką pats nepadarai, tas ir liks nepadaryta. O jau jų skalbėjas, taip vadinamas "dobi," tai tik vadinamas skalbėju. Po jo skalbimo ir stipriausieji baltiniai ilgiau dvejų mėnesių neišlaikys ir į skutus pavirs. Baltinius jie plauna šaltu vandeniu, paėmę skudurą daužo jį valandų valandomis į didžiulį akmenį ar iš betono išlietą tam tikrą vietą ir taip, pamirkydami į vandenį, daužo iki visi iššvarumai ir dėmės išnyksta. Na, o jei kokia dėmė bedaužant neišnyksta, tai daužo tol, kol skylė atsiranda toje vietoje, na ir tada skalbėjui ponas negalės posios pakišęs drabužių parodyti, kad va, nešvariai išplautas. Taip, matyti, ilga mečiai šio krašto valdovai buvo juos išmoke, ar gal jie tokie turtingi budavo, kad galėdavo dažnai naujus baltinius pirkti ir todėl tokių skalbimo būdą toleravo. Man rodos, kad buvo galima žmones išmokyti ir kitaip skalbti, ar bent miestuose skalbyklas įsteigti.

Suprantama, kad mes, nebūdami turtingi skalbiniais ir mūsų atsivežtieji baltiniai jau gerokai metų senumo yra, tai abu su žmonele vėlybais vakarais, kai tarnai išėina ir niekas nemato, visus geresnius savo ir vaikų baltinius patys skalbiame susišildę vandens. Juk jei paskutinėje nuplyš, naujų greit neišstengsime įsigyti. Ypač, kad aš darbo iki šiolei negaliu gauti, žmona dirba viena. Čia ne Europa ir ne Amerika, į fabrikus dirbti neišeisi, nes jų ir nėra. Iš fizinio darbo čia ir pats tik sau vienam maistui neušidirbtumei. Pagaliau neišėsi už kokius 5 dolerius mėnesiui pas kokį nors vietinį žmogų grindis rankomis blizginti. Įstaigose kol kas nevyksta susirasti darbo.

Darbas Įstaigose

Pakistaniečių įstaigose susirasti darbo, tai ir svajoti netenka. Jose yra arba aukšti pareigūnai, kurie gerai uždirba ir iš tokio atlyginimo ir europietis galėtų išlaikyti savo šeimyną, arba yra valdininkai, kurie per mėnesį uždirba po 15 ar 20 dolerių. Na, o iš tokio uždarbio tai sotus nebūsi, nes reiktų prie vaikų auklė samdyti ir jai visą savo uždarbį atiduoti. Ir naudos nebus ir vaikai vien su nas valkūs.

MES ATLIEKAM ...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuve padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuve. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS ... IŠMOKTI ANGLISKAI

ANGLŲ KALBOS VADOVĖLIS su paaiškinimu, kaip yra tariamos įvairiose konsrtukcijose angliškos raidės; su žodžių linkniute; su gramatika ir su lengvais pasikalbėjimais ieškant darbo, nuėjus krautuvėn, pas siuvėją, pas daktarą, restoraną ir tt.

KAINA 35 CENTAI, kuriuos galima prisiųsti pašto ženkleliais.

KELEIVIS
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ

Mirties Stovyklos

(Taša iš Nr. 11)

Korpuso Nr. 1 Paslaptys

Per visą mano vagonų aptarnavimo laiką, nuo 1938 metų balandžio 15 dienos iki rugpjūčio 15 dienos, t. y., keturių mėnesių bėgyje, aš suskaičiavau, kad čia buvo atvežta daugiau 16,000 suimtųjų. Per tuos du metus, kol aš čia buvau, beveik niekas nebuvo palaiduotas. Užtai mes kas dieną veždavome vežimais suimtųjų daiktus į šlaitus, apipildavome juos žibalu ir sudegindavome. Naktimis, pradedant 10-11 val. vakare, į šlaitus važiuodavo pakrauti sunkvežimiai. Vėliau jie važiuodavo į vietą, kurią vadindavome Bermano vasarnamiu. Kiekvienas daiktas, jei ant jo budavo kraujo dėmių, nežiurint kokios jis vertės bebūtų (pavyzdžiui, brangių kailiukų kailiniai), kaip taisyklė eidavo į pirties krosnį. Į tą pačią krosnį nueidavo visi suimtųjų čemodanai, krepšiai, laiškai, dokumentai, susirašinėjimas. Pirtininkas ir krosnies kurentojas ukrainietis Vasilenko būtų galėjęs žinoti tukstančių žmonių gyvenimo paslaptis, bet, deja, Vasilenko buvo visiškas bearaštis ir taip savo tautiečio ukiu vedėjo Čaplės įbaugin-tas, kad prie tų krosnių net mūsų, savo bendradarbių ir tokių pat suimtųjų kaip jis pats, neprileisdavo.

Korpusas Nr. 1 nedaug kuo skyrėsi nuo korpuso Nr. 2. Skirtumas buvo tas, kad korpusas Nr. 2 priklausė prie bendrųjų pastatų, gi korpusas Nr. 1 buvo atskirtas aukšta aklina tvora. Prie korpuso Nr. 1 priklausė ir izoliatoriaus viršininko kabinetą, kuris susidėjo iš dviejų kambarių ir turėjo atskirą išėjimą. Į korpusą Nr. 1 net ir mums, "patarnautojams," be atskiro kiekvienam kartui leidimo buvo griežtai draudžiama įeiti. Už neklausymą gresė mirties bausmė. Už korpuso buvo ukių sandėliai, gi pirtis, kur, kaip jau minėjau, pirtininkas Vasilenko, iš visomis dienomis degino suimtuųjų rubus, čemodanus, daiktus, atgal į mašiną ir važiuodavo.

VASARINĖ SKRYBĖLĖ

Šiaudinė skrybėlaitė, su kilputėmis aukso ir abtos spalvų, šią vasarą puoš daug moteriškų galvų. Balta, taškuota vualė gražiai skrybėlę papuošia.

TĖVAS IR MIRŠTAS SUNUS

Seržantas Roy Honeycutt grįžo iš Korejos fronto dar laiku į Kannapolis, N. C., kur jo šešių metų sunus, Michael, sunkiai serga ir, pagal daktarų pranašavimą, turis greit numirti.

vo toliau. Mūsų, "aptarnautojų," buvo 25 vyrai, savojioje turėjome 5 darbinus arklius, tačiau nieka-dos mūsų nekviždavo padėti įklampusiai mašinai.

Nors korpuso Nr. 1 paslaptys buvo griežčiausiai saugojamos, nors viršininko "kabinetą" buvo slapčiausia vieta, tačiau vistiek kas nors prasiskverbėdavo. Mirties dalgis tenai veikė be poilsio; budeliai bedirbdami nustodavo savo jėgų.

Mes turėjome palaikyti švarą kameroje, paruošti jas naujoms suimtųjų partijoms, atlikti kai kuriuos remonto darbus, skirstyti daiktus, išvežti juos deginimui, laužyti čemodanus, krepšius ir kitokius didesnius daiktus, reikėdavo ir kitokius darbus atlikti, gal todėl ir viršininkai negalėdavo tiksliai pasekti, ar visos paslaptys yra išlaikytos.

Visų suimtųjų likimas buvo BAMLAGO 5-jo skyriaus viršininko Gračėvo rankose. Gračėvas išrašydavo įsakymus kalinius nužudyti, bet pasmerkietieji to niekadados nežinodavo. Pa-

Dalgių Brolių Dainos

(1863 Metų Sukilimui)

1

Vėjas—vėjas—vėjas.
Vėjas neramus.
Ko anksti atėjo
vargas į namus?

Paklabeno langą,
beldėsi į duris.
Kas gi šitam vargui
galą padarys?

Nedrebam prieš skurdą,
busim ažuolais.
Gyvi mes, nors valgom
duoną su pelais.

2

Jau iš pietų, iš arimų,
girių pakraščiuos
broliai rankon dalgius ima,
laisvė veda juos.

Užia medžiai, drasko vėjai
jų žalius lapus.
Ką išbursite arėjui:
laisvę ar kapus?

Pirmas žaibas gaisrą skėlė—
vėtra greit dainuos.
Oi, daluž, tu dalužėle,
tu dar vis kraujuos.

3

Ten pas girių gilumėle

Mendonio miestelis (Michigano valstijoje) iš seno buvo žinomas kaip vienos partijos miestukas. Prieš rinkimus "miesto galvų," gyventojai paprastai išta-tydavo vieną bepartinį "progresyvių" sąrašą, ir rinkimai eidavo be jokių nukrypimų nuo senos tvarkos.

Bet per paskutinius rinkimus moterys sumanė paj-vairinti apsnudusį miestelio gyvenimą. Jos išstatė savo sąrašą, vadinamą "piliečių," kurį buvo įtrauktos net "miesto galvų" žmonės. Moterų rinkiminė akcija nesukėlė jokios baimės vy-rų tarpe. Iš aštuonių šim-tų gyventojų moterų sąraše užsiregistravo tik 185. Vy-rai galvojo, kad jie yra saugūs, bet kai pradėjo skaityti balsus, pasirodė visai ki-ti rezultatai.

Miestelio prezidentu bu-vo išrinkta buvusi Detroite mokytoja Mrs. Helen Hick-mont, kuri 77 balsais prieš 43 nukonkuravo buvusią "miesto galvą," Martin Dai-man.

Už visą "progresyvių" sąrašą balsavo tik 12 žmo-nių, už visą "piliečių" są-rašą—43 žmonės, o 56 bal-suotojai pasirinko kandida-tus iš abiejų sąrašų.

Mr. Dalman ne tik ne-buvo išrinktas, bet turėjo malonumo matyti, kaip jo žmona gavo miesto išdini-ko pareigas. Taip pat Mrs. Mary Hale perėmė iš savo vyro miestelio "trustee" pareigas.

Po šių rinkimų Mendono vyrai pasimokė, kad reikia rimtai skaitytis su organi-zuotų moterų jėga.

GAVOME "LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ"

Gavome pardavimui "Lietuvių Kalbos Vadovą," sto-rą 600 puslapių knygą su plačiu, 25,000 žodžių žodynu. Kaina \$4.50. Galima gauti "Keleivio" ofise, arba užsisakyti paštu, prisiun-čiant knygos kainą.

Laikas užsisakyti "Keleivio" kalendorių 1951 me-tams. Daug informacijų ir skaitymų. Kaina 50 centų.

rustų vėjai kaukia.
Kraujas mūsų brolužėlių
ten upeliais plaukia.

Kruvinoji dalužėle,
šitai mus mylėjai,
kad broliams artojėms
mirtį prizadėjai.

Ir ne rožių patalėlių
vargas jiems paklojo.
Dalgių broliai bernužėliai
krito už rytuų.

Mirštant eglės jiems dainavo,
pušys laisvę užė.
Vėjas širdį išbučiavo,
apverkė dalužę.

4

Pušys girioje siubuoja,
šilas užia ir dainuoja.
Jau mužikų čia nėra—
ošia mėlyna giria.
Tai dainuoja aukštos pušys,
kad čia ėjo baises mušis.

Švilpė vėjas graudingai,
laisvės saule, kur dingai?
Eglės gaudė čia nuo vėjo,
dalgių broliai čia stovėjo.
Pušys mušes liemenim,
krito broliai po pušim.

Lietus lijo, smarkiai griaudė,
dalgių brolius čia sušaudė.

Krito broliai, ir su jais
laisvė dažėsi kraujais.

KAZYS JAKUBENAS.

MOTERS IR VYRO SUTVĖRIMAS

(Senovės Indų Legenda)

Sutvėręs gražiąją Indiją, na ir prie manęs neprisi-galingasis dievas Mahadeva glaudžia?"

Tuomet Mahadeva sutvė-rė lankscią, gražią gyvatę. Ji apsimyniojo apie moterį ir nusizėminus padėjo savo galvą ties jos kojomis. Dvi dienas moteris buvo paten-kinta, tačiau po to ėmė nuo-bodžiauti.

"Ach, Mahadeva," skun-dėsi moteris, "jeigu aš, iš tikrųjų, bučiau tokia graži, tai kiekvienas stengtųsi ma-ne pamėgdžioti ir man pri-lygti, o dabar kiekvienas ei-na sau. Lakštingala suokia sau, o dagilis čiulba sau. Matyt aš nesu jau tokia graži!"

Kad patenkinti moterį, Mahadeva sutvėrė tada beždžionę, kuri ėmė pa-mėgdžioti kiekvieną moters motą. Šešias valandas mo-teris buvo patenkinta, bet po to ėmė verksti:

"Aš esu tokia graži, tokia graži! Mane apdainuoja, mane glamonėja, man puo-la po kojom, mane pamėg-džia! Bet taip pat man pavydi, ir todėl aš bijausi. Kas mane apgins, jei man kas iš pavydo norės padary-ti ką blogo?"

Tuomet Mahadeva sutvė-rė stiprų ir galingą liūtą, ku-ris turėjo moterį saugoti ir daboti. Tris valandas mo-teris buvo patenkinta, bet po to pradėjo skųstis:

"Taip, aš esu graži! Ma-ne glamonėja, bet ką aš galiu glamonėti? Mane myli, bet ką aš galiu mylėti? Ar tą didelį baisų liūtą, kuriam aš jaučiu tik baimę ir pa-garbą? Kokia aš nelaimin-ga!"

Vos tik ji ištare tuos žo-džius, galingasis ir kantru-sis Mahadeva sutvėrė nuo-stabiai gražų šuniuką.

"Koks žavingas padarėlis, kaip aš tavę myliu!" sušuko moteris ir pradėjo šuniuką glostyti.

Dabar moteris turėjo vis-ką, ko norėjo. Nė vienas jos noras neliko neišklausy-tas. Bet kaip tik tas mote-rį erzino. Ji iš pykčio pradėjo mušti šuniuką. Šuniu-kas sulojo ir nubėgo tolyn.

Tuomet moteris ėmė mušti liūtą. Liūtas sumaurojo ir nušoliavo į mišką. Mote-ris pradėjo kojomis min-džioti gyvatę, ir toji šnyp-dama nusluogė į krumus. Ir beždžionė pabėgo, ir pauk-ščiai išlakiojo, matydami, kad moteris pyksta.

"O aš nelaiminga!" sušuko moteris, laužydama ran-kas. "Mane giria ir myli, kai aš esu geroj nuotaikoj, bet lyg tik supykstu, visi iš-laksto. Galingasis Maha-deva, aš turiu dar vieną no-rą, patį paskutinį. Sutverk man butybę, ant kurios aš galėčiau išlieti visą savo pyktį, visas blogas nuotai-kas, ir kuri tačiau neturėtų drąsos nuo manęs pasi-traukti. Sutverk man butybę, kuri visas mano nuotai-kas kantriai pakęstų!"

Susimąstė galingasis Ma-hadeva, pagalvojo, pagal-vojo ir sutvėrė moteriškei...

... vyrą.

UŽSAKĖ "KELEIVĮ"

Mūsų laikraščio skaityto-jas T. Kazakevičius iš Ver-dun, Canada, Velykų šven-tėms užsakė "Keleivį" savo giminaitei Mrs. Julia Tam-son, Verdun mieste.

NAUJA MADA

Šiemet įeina madon tokios suknėlės su elegantišku "priedu," kuris matosi vaiz-delyje.

Vietinės Žinios

NUOŠIRDI PADEKA

Nedidelis tremtinių būrelis, apsigyvenęs Cambridge, Vasario 16 proga suaukoko 254 dolerius Lietuvos Išlaisvinimo Fondui. Tai užgirtinas aukojusiųjų supratimas mūsų tautos reikalų, kad pusę Cambridge skirtos kvotos užpildė šis mažas (30 pavardžių) tremtinių būrelis. Aukojų sekančiai: Po \$25—J. ir B. Galinai.

Po \$15—S. ir E. Šmitai ir NN (pavardės prašė neskelbti).

E. ir S. Kazlauskai \$12.

Po \$10—J. Černienė, A. ir C. Daukantai, A. Dovydaitis, S. Durickas, P. Eidimtas, W. Kasinkas, A. Monkevičius, J. Nausėda, V. Norkevičius, B. Paliulis, A. Paliulis ir V. Steponaitis.

Po \$6—J. Ambrozaitis, A. Černiauskas, P. Paliulis ir J. Šaras.

Po \$5—V. Bendikas, M. Gavelis, A. Jaknūnas, R. Jasiūnas, S. Martišauskas, J. Markevičius, B. Petrauskienė ir K. Povydienė.

J. Freimanis \$2, B. Klimavičius \$1.

Tremtinių Ratelio valdyba džiaugiasi pravesto vėjais rezultatais ir visiems aukotojams reiškia nuoširdų lietuvišką aciu.

Tebuna tai priminimas visiems pavieniams asmenims ir kitoms lietuviškos organizacijoms, kurios randasi Cambridge, kad Cambridge'ui numatyta kvota (\$500) su kaupu būtų išpildyta. Visi suaukoti pinigai, atskaičius pašto išlaidas, pasiūti ALT centrui Chicagoje.

Tr. Ratelio Valdyba.

MRS. I. MARTIN SUNKIAI SERGA

Jau keli mėnesiai, kaip sunkiai serga Mrs. Izabelle Martin, gyvenanti So. Bile-rica farmoje. Tai sena, jau 82 metų lietuvė našlė. Ji yra parodžiui labai daug gijai.

Lietuvių Radio Korporacijos 17 Metų Sukaktuvių Koncerte ir Šurum Burum Sekmadienį, Balandžio (April) 1-mą

GAVIN MOKYKLOS SALĖJE

3-čią val. po pietų, Dorchester, F ir 7-toj gatvė, SOUTH BOSTONE

Dalyvaus

Linksmi Du Vincukai

V. Kajackas ir V. Bubelis iš Montreal, Kanados, su naujom, linksmom, juokin gom dainom.

Kviečia STEPONAS ir VALENTINA MINKAI

geros širdies gelbėdama lietuvių tremtinius Europoje. Jos pastangomis apie 40 šeimų ir pavienių atvyko į šią šalį. Atvykusiųjų tarpe, dėja, pasitaikė ir tokių, kurie atvykę čia užmiršo savo geradariui ir padėkos laišką prisiusti.

Mrs. I. Martin nors buvo išteikėjusi už lenkų tautybės vyro (jau mirusio), bet savo sunų išauklėjo geru lietuviu, kurs puikiai kalba lietuviškai. Jaunose dienose Mrs. Martin buvo veikli lietuviškose organizacijose, dalyvaudavo choruose So. Bostone. Ji yra viena iš senųjų "Keleivio" skaitytojų, skaito laikraštį nuo jo iškūrimo.

Linkiu ligonei greit pasveikti, susilaukti atskiriamos Lietuvos ir ten nuvykus aplankyti gimtuosius Pumpėnus Lietuvoje.

Juozas R. Šaras.

PRADEDA SVARSTYTI PASTO SKANDALĄ

Šį pirmadienį buvo paskirti "grand jury" nariai, kurie pradeda aiškinti South Postal Annex keturių ar penkių milijonų dolerių skandalą. Tame pašto skyriuje tarnautojai ėmė algas nedirbdami, arba dirbdami kitose įstaigose ir dirbtuvėse. Sukčiavimas ėjo ilgą laiką ir nesąžiningi tarnautojai pavogė iš valdžios kelis milijonus dolerių.

I teismą bus patraukti virš 100 tarnautojų.

Sutaupė Klubui \$1,800

Praeitame Lietuvių Piliečių Draugijos mitinge griežta iždininko inž. A. Chapliko kritika padarytos sutarties su architektu, paskatino architektą nusileisti ir jis sutiko nuo sutartos sumos numušti 1,800 dolerių. Ta suma yra grynos sutautos Lietuvos Piliečių Draugijai.

ISMOKEJO DAUG PASALPŲ NETEISINGAI

Mūsų valstijos seimelis pradeda svarstyti įstatymo pakeitimą apie mokėjimą bedarbiams pašalpų. Prieš svarstant tą bilių seimelis gavo iš State Advisory Council pranešimą, kad mūsų valstijos pašalpų mokėjimo įstaiga išmokėjo neteisėtai apie du milijonų dolerių įvairių pašalpų bedarbiams ir karo veteranams. Iš tos sumos apie 700,000 dolerių buvo atgauti, bet \$1,344,313 dar tebėra neatgauti.

Permokėjimai buvo daromi per klaidą arba stačiai neteisėtai. Permokėtų ir neišieškotų bedarbių pašalpų buvo per du metus \$447,671, o karo veteranams permokėta \$896,642.

Bridgewateriečių Aukos Lietuvai Vaduoti

Lietuvos nepriklausomybės 33 metų sukaktuvių proga Bridgewater mieste, p. Adolfo Dilbos, kaippo ALT ryšininko iniciatyva, mieliai talkininkaujant ponios Kušleikienei ir Deksnienei, buvo pravestas aukų rinkimo vėjus Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Aukos buvo renkamos važinėjant ir vaikstant po sąmoningųjų ir Lietuvos reikalus atjauniančių lietuvių butus. Pagal savo išgalę aukavo: Adolfo Dilba \$10.

Po \$5—Jonas Kušleika, Kazys Švagždis, Kostas Jukna, Josie Walent, Aleksandras Baginskas, Antanas Gailiūnas ir Juozas Ramanauskas.

Ona Beržinis—\$3.

Po \$2—Zenonas Linkis, Dan. Lapeikis, Kazys Skobeika, Valerija Skobeika, Zig. Rakevičius, Kostas Darbutas ir Adolfo Vedeiša.

Po \$1—Veronika Deksnis, Albertas Deksnis, Povilas Laužikas, Kazim. Kocborskienė ir Jonas Salut.

Iš viso surinkta aukų \$68, kurie tuojau pasiūti ALT Chicagoje.

Iniciatoriui p. Adolfui Dilbai, talkininkams ir visiems aukotojams ALT specialiu laišku pareiškė gilią padėką ir palinkėjo tolimės sėkmės kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

Dalyvis.

Iš Tremtinių Susirinkimo

Cambridge kovo 17 d. įvyko vietos Tremtinių Ratelio narių susirinkimas. Po pranešimų ir diskusijų perrinkta valdyba, į kurią įėjo: Č. Daukantas, B. Paliulis, V. Steponaitis, E. Šmitas ir J. Šaras. Revizijos komisijon įėjo: p. Ambrozaitienė, Jasiūnas ir B. Utenis.

Nutarta kvieisti prisidėti ratelį visus Cambridge gyvenančius naujuosius ateivius. Nariai apsidėjo po 25c mėnesinio mokesnio organizacinėms išlaidoms padengti ir tam reikalui suaukota vietoje \$11. Nutarta vienbalsiai remti ALT Cambridge skyriaus veiklą ir ALT centrą.

Ruošiamasi Cambridge surengti Motinos Dienos minėjimą gegužės mėnesį. Susirinkimui pirmininkavo Č. Daukantas ir B. Utenis. J. S. Aras.

RADIO ŽINIOS

Du parengimai, koncertas ir šurum-burum, rengiami paminėjimui Lietuvių Radio Korp. 17 metų radio programų sukaktuvių. Koncerte girdėsime buvusę Kauno ir Vilniaus operų solistę Juzę Augaitę iš Philadelphia, Pa., du Vincukus iš Kanados; grieš fletistę Mary Plevokiutę ir šoks žavingos šokėjos Nancy ir Ruth Ann Seymour. Koncertas įvyks balandžio (April) 1 d., 3 val. po pietų, Gavin mokyklos salėje, So. Bostone.

5 val. po koncerto, tą pačią dieną, įvyks smagus šurum-burum S. B. Liet. Pil. Klubu salėje, kur gausime progą susieiti su draugais ir su viršminėtais artistais. Grieš Joe Anthony, klubo orkestra. Bus duodama dovanos.

Svečiai SLA Parengime

Adv. Susana Šalnienė, rašytojas Antanas Gustaitis ir "Tėvynės" redaktorius M. Leo Vasil dalyvaus SLA parengime kovo 31 d., šeštadienį, 7 val. vakare, Lietuvių Piliečių Klubu salėje, So. Bostone.

Tai bus senųjų ir naujųjų ateivių susitarinimo šventė, kur atsilankiusieji svečiai ras malonią pramogą. Ypač kviečiamas Amerikoj gimęs ir iš tremties atvykęs jaunimas, nes čia bus graži proga susipažinti ir susidraugauti.

Programoje, be virš minėtų asmenų, dar dalyvaus solistė Valerija Barmienė, kompozitorius Juozas Gaubas, o jaunimą atstovaus Marytė Plevokaitė (fletistė) ir Dalia Barmutė (jai akompanuos pianu). Naujojo ir seno stiliaus šokių metu bus duodamos vertingos dovanos. Įžangos kaina tik 75c, už kuriuos galima bus laimėti gražią puošnią stalo lempą \$10 vertės. Tame parengime bus daug margumynų, todėl visus kviečia dalyvauti.

Rengimo Komisija.

Legionierių Išvažiavimas

Amerikos Legiono Stepono Dariaus postas Nr. 317 praneša, kad jiems pasiseikė gauti Brockton Fair Grounds jų metiniam išvažiavimui, kuris įvyks sekmadienį, birželio 17.

Tą dieną bus pagerbtas vienas iš mūsų lietuvių, kuris savo visuomeniniu darbu yra užsitarnavęs Amerikos Legiono medalio. Bus vėliavų pagerbimas; žuvusių už laisvę paminėjimas. Programos dalyviai bus paskelbti vėliau.

John J. Roman, Adj.

IS BALF VEIKLOS

BOSTON BALF buvo suruošęs kovo 10 d. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje judumų paveikslų vakarą. Ta pačia proga BALF rėmėjams buvo paskirtos laimėjimų tvarka dovanos. Pirmoji dovana, \$15, atiteko D. Šapaliui, 510 Center St., Newton; antroji, \$10, buvo laimėtoja užrašyta BALF naudai ir trečioji, \$5, atiteko P. Doyle, 55 Cornelia St., Roxbury.

Pakalbinkime kaimynus ir draugus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$3.

PANAIKINO VEDYBAS DVEJŲ ŽMONŲ

Suffolk teismo teisėjas F. J. Dillon šį pirmadienį panaikino vedybas pagarsėjusio "vedybininko," Nelson W. Moore, su jo trečia ir ketvirta žmona. Tas vyras tarp kitų buvo vedęs buvusio Bostono majoro sunaus, Leo F. Curley, našlę, kuri buvo jo trečioji žmona. "Vedybininkas" Moore yra patrauktas į teismą už daugpatystę, bet dabar yra laisvas po bėla.

MAŽIAU TARNAUTOJŲ, DAUGIAU ALGŲ

Dabartiniu laiku Bostono miestas turi mažiau tarnautojų, negu turėjo majoro Curley laikais, bet tiems tarnautojams dabar išmokama daugiau algų, negu seniau. Iš \$84,812,245 bendro biudžeto tarnautojams apmokėti per metus išeina \$44,544,640, o šiais metais prie to dar prisidės \$3,000,000 numatytiems algų pakėlimams.

Šiais metais miestas turi 21,664 tarnautojus, įskaitant ir mokytojus, o 1950 metų pradžioje tarnautojų buvo 21,994 asmenys, tame skaičiuje 5,867 asmenys dirbo mokyklų skyriuje. Algų pakėlimas padarytas miesto tarnautojams dėl gyvenimo pabrangimo ir dėl nubalsavimo duoti policijos tarnautojams penkių dienų darbo savaitę, dėl ko tenka padidinti policininkų skaičius.

Pranešimas Tremtiniams

Bostono tremtiniai balandžio 7 d. ruošia savo geradariams pagerbti vakarą. Kad rengimo darbas sklandžiau eitų, pranešame:

Tremtiniai, norintieji dalyvauti su savo geradariais (sponsoriais), turi iki balandžio 2 d. užsiregistruoti pas Dr. B. Kalvaitį, 545 E. Broadway, So. Bostone.

Registruojantis reikia paduoti kviečiamųjų sponso-rių vardus ir įmokėti \$3 nuo registruojamo asmens. Yra spausdinami meniškų padėkos diplomai, kurie bus įteikiami geradariams. Jų kaina bus paskelbta vėliau, kai paaiškės spaudinimo išlaidos.

Tremtiniai išvykusieji iš Bostono irgi gali užregistruoti savo geradarius ir nurodyti, kur jiems pasiūti pakvietimus. Tremtiniai, kurių geradariai gyvena kur kitur, arba negalės dėl kokių nors priežasčių dalyvauti pagerbimo vakare, gali užsakyti jiems padėkos diplomus.

Parengime kviečiami dalyvauti ir tie tremtiniai, kurių geradariai yra organizacijos, o ne paskiri asmenys. Tuo parodysimės savo solidarumą ir dėkingumą.

Parengime kviečiami dalyvauti ir senieji Amerikos lietuviai, užsiregistruodami ta pačia tvarka iki balandžio 2 d.

Tr. R. Valdyba.

CHARLES SPORTSWEAR

(Sav. A. Krasnakevičius) Priima užsakymus vyriškų ir moteriškų rūbų: ausiaustu (top coats and overcoats), kostiumų (suits), sijonų (skirts), kelnų (pants and slacks) ir kitokių. Kreiptis: 515 Washington Street, Boston, Mass. Telefonas HA 6-9839

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korp. radio programa šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

1—Muzika.

2—Dainininkė Juzė Krištolaitytė, buvusi Vilniaus operos solistė.

3—Magdutės Pasaka.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., o biznio reikais rašyti ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus.

PARSIDUODA UŽ \$4,600

Trijų šeimynų namas, geroj padėtyje iš vidaus ir iš lauko. 3-4-4 kambariai su maudynėmis, šiltas vanduo ir baltos sienos kiekvienai šeimynai. Rengdų ateina \$833 per metus. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas A. J. Kupstis, 559 East Broadway, So. Boston. (15)

Proga Įsigyti Nuosavus Namus

Dorchester: Gerame stovy 3 šeimynų namas po 5-5-5 kambarius. Vornios, baltos sienos, centralinis šildymas. Pardavimo atveju savininkai išskelia iš pirmo aukšto. Kaina \$9,500. Nuomos mėnesiui gaudama \$109.

City Point: Geram stovy 3 šeimynų namas po 4-4-5 kambarius. Prie pat pajurio, ramioj vietoj. Garažai. Gaunama nuomos mėnesiui \$120. Kaina \$8,500. Įmokėti \$1,500. Pasiūlymus 4 kambariai.

So. Boston: Vienos šeimos 8 kambarių namas. Centralinis šildymas. Kaina tik \$2,900. Įmokėti \$600.

Turima užregistruotų pardavimų namų ir kitose Bostono apylinkėse. Kreipkitės dienomis ir vakarais į Bronių Mikonij-Mickevičių siuo adresu:

Lithuanian Agency

545 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0605; buto tel. SO 8-1611.

Geriausia vaikams dovana — vaikų mėnesinis žurnalas

Kaina: Amerikojė \$3.00; kitur—\$3.50 Pini-gis ir užsakymus siųskite: EGLUTĖ, P. O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass.

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.

2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.

3—Akių vaistas.

4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštams ir papirštams.

5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.

6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.

7—Vaistas nuo inkstų skaudėjimo.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1.00. Pini-gai, čėkis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (51-1)

Joseph Machinskas

295 Silver Street

South Boston 27, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreipkitės į: (n35)

BRONIS KONTRIM

598 East Broadway

South Boston, Mass.

Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT

100 Dorchester Street

SOUTH BOSTON

Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europon. Kalbam lietuviškai. Patarnavimus mandagūs, kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

Biznieriams geriausia vieta pasiskelbti "Keleivyje."

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime mūsų krautuvėj visokių mašinų išrandavojimui, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnių, sienoms paverių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas yeluti. Kreipkitės

Flood Sq. Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Prop.

628 E. Broadway, So. Boston

Tel. SO 8-4148

Tel. SO 8-2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakaro

Seredomis:

Nuo 9 ryto iki 12 dienų

447 Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais:

nuo 10 iki 12 ryto

495 COLUMBIA ROAD

arti Upham's Corner

DORCHESTER, MASS.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4

ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: SOUTH Boston 1330

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway

SOUTH BOSTON, MASS

Office Tel. SOBoston 8-0948

Res. 37 ORIOLE STREET

West Roxbury, Mass.

Tel. PARKway 7-0402-M.

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LYNDŽIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Vartoja vėliausios konstrukcijos

X-RAY Aparatą

Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8

534 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimbal Building

Kambarys 205

BOSTON. Tel. LA 3-2371

arba: SO 6-2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTU

IR NERVŲ LIGŲ

Daro Kraujo Patikrinimą Santsokai

Jei Reikia, Duoda Penicilino

VALANDOS:

Nuo 9 iki 6 kasdien.